

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštva naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Razdirati nikár!

V Celji, dne 22. sept. 1892.

List za listom, društvo za društvom razgreva se v prepiru zadnjih dni. V osredji najprej in sedaj od postaje do postaje po vseh slovenskih deželah hiti dalje ostro in vedno ostreje se glaseča beseda — za vero in narodnost. Jéz, katerega smo si z nekim prijetnim, tolažljivim čutom vedno mislili krog kranjske dežele, je razdrt in pokopan, razburkano valovje razliva se nam po kronovinah naših do periferij. — Po Ljubljani so že Trst, Gorica, Celovec, Maribor, Celje in Zagreb povedali svoje mnenje po jednom ali več glasilih, v manj ali bolj odločni besedi. V vseh spremembah hvali in graja se prvi katoliški slovenski shod v Ljubljani. Na jedni strani urnebesni krik, da so se sedaj šele pokazala na dan jedino prava načela, po katerih bode delati za vero in narod in ob jednem ločiti ovčice od kozlov, na drugi strani trdovratno utemeljevanje, da so nekatera načela, potrjena na I. katoliškem shodu, našemu narodnemu razvoju naravnost pogubna in da je nestrpljiv način, s katerim hoče „nova“ stranka zvezati v svojih rokah vero in narodnost pod svojim vodstvom ter izločiti od sodelovanja vse Slovence, ki niso z dušo in telom na njihovi strani.

Kdo ima prav? Vsak seveda po stari navadi; saj je še ni bilo politične stranke, ki bi kdaj priznala svoje napake ter skesano molila „mea culpa.“ — In „klerikalci“ in „liberalci“ sta politični stranki mej Slovenci na Kranjskem, samo da druga drugi ne pridevata pravega imena. Hvala Bogu, da nam je dovoljen pristavek „na Kranjskem“. Pri nas na slovenskem Štajerskem od sedaj tega razpora ne poznamo in prosimo le, da bi nas sreča našega naroda obvarovala te skušnje. Le redki so posamezniki, koje bi skelelo tudi pri nas kumovati takemu razporu; tem pa ni za pozitivno delo mej našim narodom, temveč le za lastno pomenljivost v tem ali onem kraju. — Tako se je do sedaj ohranila mej nami trdna zavest o potrebi skupnega dela duhovnega in posvetnega stanu v vseh slojih.

Opravičeni smo tembolj, da kot nepristranski

če tudi vsled skupnih interesov našega naroda, žalibog, le premočno prizadeti in vznemirjeni gledalci tega žalostnega prepira izjavimo svoje mnenje. To storila je že „Südt. Post“, s katero se pa gledé uvaževanja narodnega načela po vsem strinjati ne moremo. V to nismo poklicani, da bi obsojali to ali ono stranko, in tudi nismo opravičeni deliti nagrad tem ali onim osebam, pač pa hočemo povdarjati to, kar se zadeva naših lastnih zahtev in pravic. — Nihče nam ne more oporekati, da ne stojimo Slovenci splošno strogo na verskem stališču. Mi nismo indiferentni veri nasproti, temveč pri vsaki priliki povdarjamo potrebo verskega prepričanja mej narodom in zlasti mej mladino. Z besedo in pisavo (vide Celjski list „Domovina“ skoraj v vseh številkah) povdarjali smo v Celji to stališče, in na nešteti shodih, bodi si političnih ali narodnih, skupno z duhovščino naglašali potrebo verske odgoje v šoli in rodbini. Zlasti nešteta zborovanja družbe sv. Cirila in Metoda, ki v meri, izvestnim kranjskim krogom, kakor je videti, popolnoma neznani, uplivajo na prosti naš narod, ga navdušujejo, budé — in tako rekoč odgajajo, so jasen dokaz verskih naših čutil. Res je sicer, da veliko posvetnjakov-narodnjakov ne pohaja redno v cerkev, a to je bilo vedno in to vprašanje rešiti je po našem mnenju mej dotičniki in njihovimi dušnimi pastirji, ki imajo vedno in vselej pravico opominjati in svariti — nikakor pa ne sme biti povod javno-pravnemu vprašanju mej slovenskim narodom, še manj pa smé to biti povod, da se na to opira izločitev ne le dotičnih oseb, temveč celó narodnih društev od javno-pravnega (ne samo cerkvenega) političnega in narodnega dela. To ne sme biti povod, da se obsoja ne le teh ljudi in teh društev obstanek, temveč celo njih narodno, gotovo dostikrat zlasti mej prostim ljudstvom véno delovanje! To bi bila tesnosrčnost, nestrpnost, katere se naša štajerska duhovščina niti proti najhujšim lastnim in narodnim nasprotnikom ne poslužuje in posluževati ne upa. „Südt. Post“ in „Slov. Gospodar“, pri katerih so udeleženi naši duhovniki, proti smrtnim svojim sovražnikom še niso

pisali tako — vneto kot „Slovenec“ proti različnim slovenskim listom, ki niso pritrjevali povsem katoliškemu shodu, da si ga tudi povsem obojali niso.

In tukaj stojimo pred razsodnim vprašanjem: ali se naj tira ta boj mej narodnimi našimi listi, proti narodnim našim možem tako dalje? Ali se naj razdira, kar smo skupno sezidali v znoju svojih duševnih in telesnih sil? Ali nam bodo oni, ki sedaj v najkritičnejših časih našega naroda naglašajo vedno le versko vprašanje, in katerim je narodno vprašanje samo ozadje, za katerim ne vidijo ali nečejo videti nevarnosti, odvzeli res vse naše upe v boljšo in večjo bodočnost slovenskega naroda?

In tukaj smo mi stoječi na braniku opravičeni zaklicati v svarilo: Ne, razdirati nikár! Ne razdirajte vere in ne razdirajte narodnosti naše! Kaj bode z našo vero, ako le proklinjate, ako v zavesti svoje sile in rešene narodnosti na Kranjskem odvrčate moči od skupnega dela. Vera s tem ne pridobi ničesar, ker s silo, z navali in napadi vera v zgodovini narodov še nikdar ni zmagovala! Moč Kristove vere ne tiči v meču in ostri neizpronsi besedi, temveč v nje milobi in neskončni dobroti. Na tem tudi dr. Mahnič ničesar spremenil ne bode. In izvestno bi bilo bolje, da pridobi „Slovenec“, kot katoliško glasilo, z ljubeznijo jednega „liberalca“ nazaj v naročje naše cerkve, kakor da s svojim bojem prežene celo množico „omahljivcev“ iz nje. Privabiti, priklicati se jih da veliko, prisiliti nobeden. — In kaj bode z našo narodnostjo? Na Kranjskem nimamo skoraj ničesar, tam smo celó omejeni na narodni „existenz-minimum“, kako pa naj govorimo o naših manjšinah! Na Primorskem vegetiramo, na Štajerskem hiramo in še drugje umiramo; — narodno seveda, ali vedite, da z narodno zavestjo jemlje slovo tudi vera! Podajte se jedenkrat gospodje od „Slovenca“, kolikor Vas ima bolj ostro besedo, bolj vroč temperament, samo do nas v Celje, že tukaj bode dosti videli česar na Kranjskem ne vidite. Ogledali si bomo mesto, okolico, nekaj tovarn in — gledali bode. Ako greste pa naprej v razne „nemške“ trge — cele vrste jih imamo, — celó proti Mariboru in tja na Koroško, kjer zadostuje že pogled nekaj manjših in

LISTEK.

Pesimizem — ka-li?

Milostna!

Ko sem se zadnjič mudil pri Vas, tam, kjer vzpenja čokata Slivnica gola svoja rebra nebu pod oblok, šla sva na vsakonedeljski katoliški shod. Okolu cerkve ležali so vaški fantje kar po vrsti in stezali noge na pot, vodečo v hram Gospodov. Iz nepredvidnosti stopil sem na širok čevlji, a ko me je njega lastnik s prijaznimi besedami: „No, otep gosposki, kaj nič ne vidiš“ opozoril na mojo neukretnost, tedaj ste Vi, milostna, izrekli pesimistično sodbo: Kmetski ljudje se ne bodo nikdar dobrih manir navzeli. Ugovarjal sem Vam, trdeč, da dosti prej, nego izvestnih resolucij in tako se je najin pogovor zasukal na pesimizem. V tem pogovoru vprašali ste me tudi, ali je opravičeno očitiranje nekaterih listov, da so naši pisatelji nezdravi in brezverski pesimisti. Evo Vam odgovora!

Brezupno zanikovanje je zadnja konsekvencija pesimizma, kateremu se studi vse kar biva. Ta

brezupnost rodila je nihiliste, dinamitarde in nebroj novodobnih misantropov. Kdor pozna slovenske pisatelje, katerim se očita pesimizem, vé, da njih — naj rabim sedaj zelo priljubljen izraz — naziranje sveta nima s tem groznim pesimizmom ničesar opraviti. Vi, milostna, poznate dela teh, slučajno najboljših slovenskih pisateljev. Ali se Vam ne vidi, da niso brezupni pesimisti, nego samo presinjeni neke melanholijske, za katero ima Francoz karakteristično besedo „ennui“? Prečital sem vestnovse te takozvane pesimiste, od Prešerna do Stritarja, od Tavčarja do Aškerc, a navzlic skrbnemu iskanju nisem našel nikjer mračne brezupnosti, pač pa nekaj povse družega, namreč veselo, tolažilno upanje v lepšo bodočnost naroda slovenskega. Kdor goji tako nadejo, se ni udal brezpogojni negaciji, še ni pesimist.

Ponovljeno čitanje naših klasikov utrdilo mi je mnenje, da v njih ni nič pravega pesimizma, da jih navdaja le neko drugo čustvo, katerega pa njihovi nasprotniki in naj bodo še tako trdni filozofi niti umeti ne morejo. Kdor si je izobrazil um in si osvojil vse, kar mu podaja moderna civilizacija, tist ima nepremagljivo željo, videti realnost takšno, kakršno si predstavlja duh njegov, da bi mogla in morala

biti. Naravno je, da je ta neskladnost med posamnikom in realnim svetom različna, kakor je različen „milieu“ in dotični mislec. To je poznati v vseh evropskih književnostih in tudi vsakdanje življenje nam ponuja za to obilo dokazov. A prav iz te neskladnosti, iz tega brezuspešnega iskanja idealu odgovarjajočega konkretnega sveta izvira ona srčna bol, katera nam odseva iz nesmrtnih spisov naših klasikov. Ta bol pretresala je srca vsem velikim možem vseh vekov in vseh narodov, ta bol je plemenito čustvo, ker more nastati le v plemenitem srcu, a če jo nekateri „filozofi“ zovejo pesimizmom, jim tega niti zameriti ni. Kdor te bóli sam ne čuti, je tudi umeti ne more.

Kakor vidite, milostna, je očitiranje, da so naši klasiki grdogledi pesimisti, neosnovano. Sedaj se nama je le še porazumeti o tem, ali je njih naziranje sveta zdravo ali ne.

Z izrazom „zdravo“ mišljenje hočejo znani krogi konstatirati nasprotstvo med nekim naravnim, pristnim in zato zdravim ter nenaravnim, umetno, pridobljenim in zato nezdravim mišljenjem, češ, mi, ki o človeštvu, o življenju in svetu nimamo nikakih idealov, mi smo zdravega mišljenja, tisti pa, kateri negujejo svojega duha utopijo, tisti so nezdravega

večjih ponemčenih vasic, tedaj se Vam bodejo izvestno bistveno spremenili Vaši nazori o vplivu vere na narodnost in obratno; tudi ne bode nikdar več primerjali slovenskega „liberalca“ ali „naprednjaka“ z najbolj ponižnim nemškutar-skim liberalcem. Velja tudi korporativen poskus pod pogojem, da ima vsak od Vas poleg iskrenega verskega čuta v srcu tudi gorko ljubezen do našega naroda in njega celokupnosti.

Tedaj, ko boste naše in razmere drugje po Slovenskem spoznavali in poznali, tedaj boste uvidevali, kako neizmerno nas mora boleti ta boj, ki se je sedaj na vseh progah razvijati začel z novo silo, večjo kot kedaj. Potem se tudi marsikdo ne bo več čudil, da nam je katoliški slovenski shod pravi „nebodigatreba“, kateri nam je že v kratkih dneh na veri in narodnosti več škodoval, kakor kar bi nam bil sploh mogel kedaj koristiti pri znanih kranjskih razmerah. Mi nismo proti katoliškemu shodu, gotovo pa proti temu, da se je na tem katoliškem shodu razvijal natak način slovenski politični in narodni program, komaj na korist vere ali očitno v škodo naši narodnosti. — Razmere po katoliškem shodu pa so in morajo biti vsakemu rodoljuba v očitno pohujšanje. To neprestano zavijanje nam izvestno ni v čast in neodločnih besed naše „Südost. Post“, ki ima sama v Mariboru več kot nevarno postojanko, tukaj ne moremo odobravati. To vendar preseza vse meje, ako se „Slovenec“ v skrajni drznosti navali na „Mir“, ki je vendar v rokah vzornega duhovnika. In komaj se je to zgodilo, že se spravi ta priporočeni slovenski list s surovim agitacijskim sredstvom na našo Celjsko „Domovino“. To kratko in malo ne gre, proti takemu postopanju in taki prenapetosti mora se po robu postaviti ves slovenski svet, duhovstvo in posvetnjaki. Vsaj pri nas na Štajerskem se bo to gotovo in energično storilo. — „Slovenec“ bilo je prosto zavrnil članek „Domovine“, perfidno in herostratično pa je, ako hujska naročnike in občinstvo proti takemu listu ter s tem slabi in razdira naše itak neugodne pozicije v Celji! V tem ne najdemo Slovenci v Celji ne verskega, ne narodnega čuta, pač pa čutimo pri tem nekaj čisto drugega! — Konečno še nekaj o družbi sv. Cirila in Metoda, kateri želimo, da bi ostala vedno tudi „na dnevnem redu“ vseh pravih rodoljubov Kranjskih. Strinjamo se v tem vprašanju z „Südost. Post“ glede treznosti in mirnosti, sodimo sami pa tudi še tako-le: Družba sv. Cirila in Metoda naj ostane taka kakor je; vodstvo je uzorno, podružnice so večinoma v rokah duhovnikov, tu pa tam celo prostih posestnikov. Povsod pa ima narodni duhovnik dovolj upliva na družbo. Vsi narodni elementi delajo tukaj skupno v pro-speh verske in narodne šole, od katerih je mej Slovenci gotovo zadnja bolj v nevarnosti. Ako nekaterim v Ljubljani ta izborna družba ne dopada, dasi idealno lepo veže vero in narodnost, dobro, naj si ustanovijo prosto farne podružnice mišljenja. Tudi to je nedokazana trditev in svojevoljno narejeno nasprotstvo.

Splošno se priznava nauk, da o boleznih v pravem pomenu te besede niti govoriti ni. Medicinci trdijo, da se tako zove slučajno fiziološko stanje, dobro ali slabo, toda vedno normalno, ker zmagajo človeško telo za sredotočje, kjer se je zbrala izvestna množina neprestano gibajoče se materije. Isto tako je tudi z dušo; vse naše kreposti in slabosti, plemenitost in podlost, genialnost in ne-umetnost, vse je le posledica psihološkega stanja. Mišljenja in naziranja torej ni moči svojevoljno preminjati, tako kakor se preoblačijo suknje. Mišljenje izvira iz psihe, je kot takšno vedno naravno, normalno in torej zdravo, ter se ne dá navzeti in naučiti kakor se časih trdi. Zato pa tudi jezikanje: slovenski pesimisti so slepi posnemovalci Schopenhauerja, francoskih in ruskih pesimistov, zgolj prepisovalci tujih mislij in idej — ne zasluži resnega zavračanja. Kdor more trezno misliti, spozna lahko, da je naziranje naših pisateljev posledica njih psihološke konstitucije.

Sodim, milostna, da Vam te vrstice zadostno pojasnjujejo izvor in kakovost tistega preklicanega „pesimizma“, kateri je lasten nekaterim našim pisateljem. Kar se pa dostaje očitnega brezverstva, prepustim sodbo smebljaje Vam. —?

po vseh župnijah na Kranjskem; tudi v drugih deželah slovenskih to lahko poskusijo. Glavna stvar je, da bodo veliko nabrali in tudi sami kaj žrtvovali. (Zadnji krajar uboge vdove bo boljše pustiti!) Prepričani smo, da bode taka konkurenca jako blagodejno vplivala, na Štajerskem bomo sodelovali tudi pri farnih podružnicah, seveda pa le pod tem pogojem, da se bode nabrani denar porabil v utrdbo narodnih pozicij ob periferiji, ne pa za Ljubljansko semenišče. — Na delo torej, komur je res za narodno našo stvar, na pozitivno delo. Razdirati pa nikar!

Dostavek uredništva: Priobčili smo ta dopis, ker nam je oseba g. pisca porok, da odseva iz njegovih besed mnenje odličnih in odločnih narodnih krogov štajerskih. Dočim se z gospodom dopisnikom povsem in zlasti gledé „mirnosti in treznosti“ Mariborskega glasila ne moremo strinjati, se vendar-le usojamo priporočati ta glas v resen pretres kranjski duhovščini, na katero je v prvi vrsti adresovan. V stvari sami nimamo kaj pristavljati, kajti kar smo imeli povedati o katoliškem shodu, to smo povedali in v nadaljno polemiko se ne bomo spuščali. V svesti smo si, da je bila naša zadevna diskusija stvarna in mirna, da bi bili pa molče prezirali kozle, kateri so se nastreljali zadnje dni avgusta na starem strelišči narodni stvari na kvar, to branila nam je naša narodna dolžnost. S tem dosegli smo vsaj to, da je tudi nasprotna gospoda jasno razkrila svoj nov „katoliški“ program. Internacionalni značaj tega programa kaže se v zadnjih „Slovenčevih“ člankih v tako strahoviti nagoti, upliv takega programa na našo narodno stvar je tako očiten, da bi bila vsaka beseda odveč in da je naš račun sklenjen z vsakomur, kogar ni zdramil Goriški člankar „Slovenčev“. Odločba je sedaj v rokah slovenske duhovščine in mi z vso vstrajnostjo rodoljubnega svojega čutja upamo, da Bog ne bo naklonil narodu našemu samomora. — V tej nadi hodili bomo prej ko slej svoj pot, če tudi „križev pot v resnici“.

Deželni zbor kranjski.

V Ljubljani, 23. septembra.

(IV. seja.) — Ob polu 11. uri otvori deželni glavar sejo, konstatuje sklepčnost. Deželni glavar naznanja dalje, da je posl. Hribar opravičil svojo odsotnost, ker mu je umrla sestra. Zapisnik zadnje seje se prečita in odobri. Došle prošnje izročé se dotičnim odsekom. Ker bode poslednja seja deželnega zbora v torek dne 27. t. m., predlaga deželni glavar, da se prošnje, ki bodo došle od danes naprej, izročé deželnemu odboru. Predlog se vzprejme brez ugovora.

Posl. baron Schwegel poroča o računskem sklepu in proračunu blazniškega zaklada in stavi v imenu finančnega odseka predlog, da se vzame na znanje računski sklep tega zaklada za l. 1891. z dohodki 11.821 gld. 35 kr. in stroški 66.348 gld. 78 kr., ki kažejo z ozirom na višje dohodke proti proračunu efektivno prekoračenje za 3375 gld. 43 kr., katera vsota je opravičena. Predlog se odobri brez ugovora.

Glede proračuna istega zaklada za l. 1893 so dohodki skazani z 11.678 gld., potreščina pa z 68.579 gld., torej je iz deželnega zaklada pokriti primankljaj 56.931 gld. Proračun se odobri.

Posl. dr. Bleiweis stavi dodatni predlog, povdarjajoč veliko važnost mrzlih kopeli, katerih do zdaj še nima naša blaznica, kakor jih imajo povsod in so jako potrebne in koristne. Predlog se glasi:

Deželni zbor pooblašča deželni odbor, pripravljati vse, kar je treba, da se zgradi bazén za mrzle kopeli v deželni blaznici na Studenci v prihodnji spomladi.

Dr. Vošnjak razjasni, da bode deželni stavbinski urad skoro izdelal dotične načrte in jih predložil v bodočem zasedanju.

Po kratkem ugovoru poročevalca barona Schwegla se vzprejme dodatni predlog dra. Bleiweisa.

Posl. baron Schwegel poroča dalje o računskem sklepu in proračunu porodniškega zaklada ter predlaga v imenu finančnega odseka: Računski sklep porodniškega zaklada za l. 1891 z dohodki 1203 gld. 49 kr. in stroški 5818 gld. 62 kr. s primanjkljajem 4615 gld. 13 kr., ki presega za 137 gld. 13 kr. proračunani primankljaj 4478 gld., se odobri. — Vzprejme se brez ugovora.

Proračun istega zaklada za l. 1893 kaže dohodkov 836 gld., potreščina pa je 6189 gld., torej je z deželnega zaklada pokriti primankljaj 5353 gld. Proračun se odobri.

Isti poslanec poroča o računskem sklepu in proračunu najdeniškega zaklada. Računski sklep za l. 1891 kaže dohodkov 380 gld. 18 kr. in stroškov 3515 gld. 99 kr., kar se vzame na znanje. Proračun istega zaklada za l. 1893 s potreščino 3546 gld. in pokritjem 328 gld., torej s primanjkljajem 3218 gld., katerega je pokriti iz deželnega zaklada, se odobri.

Posl. Klun poroča o prošnji učiteljske vdove Marije Podobnik. Vzprejme se predlog finančnega odseka, da se prošilki povikša dosedanja pokojnina letnih 140 gld. na 200 gld., počenši z dnem 1. januarja l. 1893.

Posl. dr. Vošnjak poroča o prošnji društva „Verein zum Schutze des österr. Weinbaues“ na Dunaji. Glede na korist društva, katero podpirajo vse vinogradne dežele, dovoli se podpora 50 gld. iz deželnega kulturnega zaklada.

Posl. dr. Tavčar poroča v imenu upravnega odseka glede uvrstitve v cestnem skladovnem okraji Ljubljanska okolica se nahajajoče iz Dravelj na ljubeljsko državno cesto držete občinske ceste mej okrajne ceste. Čita dotično prošnjo in jo podpira ter stavi predlog:

1.) 1150 m dolga občinska cesta, katera se v Dravljah od okrajne, v zakonu o uvrstitvi cest z dne 2. aprila l. 1866. pod št. 82. navedene z Dobrove čez Glince na Spodnjo Šiško držete ceste odcepi in drži proti št. Vidu ter se tu stika z ljubeljsko državno cesto, uvrsti se mej okrajne ceste.

2.) Deželnemu odboru se naroča, da zaradi izročitve te ceste v oskrbo cestnega odbora Ljubljanske okolice potrebno ukrene.

Predlog se vzprejme brez razprave.

Posl. Langer poroča o prošnji okrajno-cestnega odbora Zatiškega za popravo deželne ceste od Pustega Javorja do Pluske ter stavi v imenu upravnega odseka predlog: Deželnemu odboru se naroči, da po dovršenem Bagenšperškem projektu da tehnično preiskati, kako bode popraviti cestno progo od Pustega Javorja do Pluske in da prouči, je li bi bila taka poprava umestna ter da o tem poroča ob svojem času deželnemu zboru.

Posl. Svetec izreka željo, naj bi dež. odbor to svojo pozornost raztegnil tudi na klance mej Litijo in mej Šmartinom, oziroma na celo progo.

Po kratkem ugovoru poročevalca vzprejme se predlog upravnega odseka in dež. glavar pravi, da se bode dež. odbor oziral na željo posl. Svetca.

Posl. Povše poroča o prošnji ravnateljstva meščanske šole v Krškem za ameriške ključke in podporo za rigolanje ameriškega vinograda. Priporoča toplo prošnjo, ker bode ta vinograd vzoren in v veliko korist, ker se bode iz njega oddalo lahko vsako leto 50.000 rezanic in 10.000 cepljenih trt po nizki ceni ali zastonj. To blago pa naj bi se ne dajalo iz dežele, nego v prvi vrsti porabilo za Dolenjsko. V imenu upravnega odseka stavi predlog:

Ravnateljstvu meščanske šole v Krškem dovoli se za konečno dodelanje poskuševalnega vinograda še 125 gld.

Gledé prošnje za podelitev 20.000 ameriških trtnih ključev pa se rešitev prepušča deželnemu odboru, kateremu se ob enem naroča, da se obrne do visoke c. kr. vlade s prošnjo, da tudi ona podeli primerno denarno podporo za napravo tega poskuševalnega vinograda, to pa že iz ozira, da je tudi dežela za to podelila že ponovljeno denarne podpore.

Posl. Višnikar poroča o računskem sklepu deželne vinarske, sadjarske in poljedeljske šole na Grmu za l. 1891

Skupno redno in izvanredno pokritje za šolo znaša 9 796 gld. 89 kr., skupna potreščina pa 8.234 gld. 11 kr., torej prihranek 1.562 gld. 78 kr. Skupno redno in izvanredno pokritje za gospodarstvo znaša 8 466 gld. 21½ kr., skupna potreščina pa 8.170 gld. 98 kr., prihranek torej 295 gld. 23½ kr., skupnega prihranka za šolo in gospodarstvo je torej 1.858 gld. 01½ kr. Doneski deželnega zaklada so bili proračunjeni za šolo na 1.500 gld., za gospodarstvo pa na 2 818 gld., skupaj na 4.318 gld., faktično pa se je prejelo za šolo rednih dohodkov 1.500 gld., izvanrednih pa 83 gld. 89 kr. skupaj

Dalje v prilogi.

1.583 gld. 89 kr. za gospodarstvo rednih dohodkov 2.818 gld., izvanrednih 1.383 gld. 72 kr., skupaj 4.201 gld. 72 kr., za šolo in gospodarstvo torej skupaj 5.785 gld. 61 kr., več torej za 1.467 gld. 61 kr. ker se je pri naslovu V. gospodarstva za napravo novega skednja veliko več izdalo, kakor je bilo v to svrhu proračunjeno, kajti v proračun se je postavilo 584 gld. za popravilo skednja, a napravil se je nov.

Posl. Langer stavi predlog: Deželni odboru se naroči, naj skrbi, da se letno poročilo šole na Grmu predloži deželnemu zboru ob enem z računskim sklepom. — Predlog se vzprejme.

Posl. Višnikar poroča o prošnji Antona Lapajne-ta, učitelja na vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu, za vstevanje dosedanjih službenih let in petletnic pri stalnem nameščenju.

Finančni odsek predlaga:

Deželnemu odboru se naroča, da 3. učitelju Antonu Lapajne izplača od 1. septembra 1892 dalje že na ljudskih šolah pridobljeno prvo petletnico v znesku 40 gld., drugo petletnico 40 gld. pa od 1. marca 1893. dalje in sicer provizorno, dokler se ne namesti stalno.

Prošnja gledé zahtevanja prosilca, da se mu vračunajo dosedanja službena leta v pokojnino, se pa kot prezgodna za sedaj zavrača ter odstopa deželnemu odboru z naročilom, da pri stalnem nameščenju 3. učitelja na Grmu o tem potrebno ukrene in odnoso stavi primerne nasvete.

Isti poslanec poroča na dalje o proračunu šole na Grmu za l. 1893. ter stavi v imenu finančnega odseka nastopni predlog:

Proračun deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za leto 1893. se odobruje in sicer: za šolo: s potrebščino v znesku 8609 gld., z zaklada 7650 gld., tedaj s primanjkljajem 959 gld., za gospodarstvo: s potrebščino 6327 gld., s pokritjem 4000 gld., s primanjkljajem 2327 gld., tedaj s skupnim primanjkljajem 3286 gld. Vzprejme se brez ugovora.

Posl. Šuklje stavi po kratkih opazkah o korigirani namakanja nastopno resolucijo:

Deželnemu odboru se naroča, da po kulturnem tehniki dá napraviti projekt in proračun stroškov za napravo za namakanje šolskih travnikov na Grmu.

Dalje govori o velikih škodah, katere napravljajo kebre in kako bi bilo temu v okom priti ter izreka želje, naj do l. 1894, ki bode zopet kebrovo, deželni odbor obrne svojo posebno pozornost na to.

Po kratki debati, v kateri posl. dr. Vošnjak in baron Schwegel podpirata resolucijo, posl. Kavčič pa pravi, da ne more glasovati za tak strošek, dokler se druge potrebnejše stvari ne izvrše v deželi, vzprejme se resolucija posl. Šukljeja.

Živahna in burna — po krivdi nemškega poslanca dr. Schafferja — je bila debata o proračunu normalno—šolskega zaklada.

Poročevalec je posl. Klun.

Skupna potrebščina znaša 331.659 gld. pokritje pa 22.254 gld. (Obširneje o poročilu na konci.)

Posl. Svetec oglasi se prvi, ter spregovori o našem ljudskem šolstvu, ki še vedno ni tako, kakor zahtevata zakon in zdrava pamet. V nemški mestni ljudski šoli v Ljubljani je vsaj tretjina slovenskih otrok, ki nemškega učnega jezika ne razumejo. Agituje se po okolici, akoravno ni dovoljeno sprejemati vnanjih otrok v mestne šole. Otroci, večinoma slovenski, se kar love. Kateheti morajo na ti nemški šoli poučevati slovenski, če hočejo imeti kaj uspeha, ker otroci ne umejo dovolj nemški. Take šolske razmere so v nasprotju s pedagoškimi načeli in se odobrujejo le tam, kjer se hoče potujčiti otroke. Na deški šoli so bili uspehi jako slabi, kar dokazuje s statističnimi podatki. On odrekne roditeljem pravico, da bi zadrževali svojim otrokom pouk, kakor ga zahteva zakon. Dve tretjini otrok, ki slabo umejo poučni jezik, zadržuje ostalo tretjino. Na gimnaziji mora se delati vsprejemni izpit glede znanja poučnega jezika. Pedagoške nepravilnosti na mestni nemški šoli naj se odpravijo, mestna občina naj skrbi, da se razširijo slovenske šole, da ne bodo v nemško šolo tiščali taki otroci, ki zanje niso sposobni.

Deželni predsednik baron Winkler pravi, da mu ni nič znano o agitaciji za nemško šolo, v dekliški zavrnilo se je mnogo učenk. On sam je bil v tej šoli in nadzornik se je izrazil, da so te šole dobre. Roditeljem se ne more kratiti pravica, da otroke dajo, v katero šolo jim je drago.

Posl. dr. Schaffer se navdušeno poteza za nemške šole ter pravi, da je naval k tem šolam vedno več, zato jih napadajo slovenski poslanci. Agitacije ni treba, roditeljem pa se mora pustiti pravica odločevati. Poslanec Svetec, pravi Schaffer, je zajel svoje informacije po nekem „klatschu“ (klepetanju) in na taki podlagi napada nemško šolo.

Vsled teh besedij nastalo je živo ugovarjanje narodnih poslancev. Dr. Tavčar pravi deželnega glavarja, ima li dr. Schaffer pravico, govoriti na ta način? Dr. Schaffer ugovarja, da ne sprejme nikakega pouka, kako govoriti. Ko dr. Tavčar replikuje: Pa ga potrebujete, zavpije olikani dr. Schaffer: Das ist eine Unverschämtheit (To je nesramnost). Splošna indignacija nastane med slovenskimi poslanci in na galeriji in klici „k redu“ se čujejo od vseh strani in le počasi se poleže razburjenost, katero je prouzročil ta najnovejši dokaz nemške olike.

Dr. Schaffer konča svoj govor ter skuša dokazati, da so le neugodni prostori deške mestne nemške šole krivi slabim uspehom.

Deželni glavar izreka zaradi neparlamentarnega izraza „Unverschämtheit“ dru. Schafferju grajo in se opravičuje, zakaj ga zaradi besede „Klatsch“ ni pozval k redu.

Posl. Svetec replikuje baronu Winklerju. Mogoče, da je dekliška šola boljša, na deški pa je tako, kakor je dokazal z avtentičnimi podatki. Zakaj pa se roditeljem v družih zadevah ne pusti, da bi odločevali, n. pr. ali naj otrok hodi v šolo ali ne? Če se g. dr. Schaffer veseli navala k nemškim šolam, kažejo številke, da ni ravno taka sila s tem navalom in privošču mu prav rad to veselje.

Posl. dr. Tavčar pravi, da ga je način govora zastopnika nemške stranke prisilil, da odgovori. Če je g. dr. Schaffer hodil v nemške šole, morale so biti dokaj slabše, nego zadnja vaška šola na Kranjskem, ker se ni naučil, kako govoriti dostojno, kot olikan človek. Odločno protestuje proti besedi „Klatsch“, ker nobeden poslanec ne zajema svojih informacij po kakem klepetanju. Potem nadaljuje stvarno ter konstatuje, da je dr. Schaffer pel slavo ravno isti mestni občini Ljubljanski, katero je toliko napadal „Wochenblatt“, češ, da ji ne zaupa, da bi imela resno voljo pri nemški šoli. Nedostatkov glede prostorov ne taji, a ti se kažejo isto tako pri slovenskih šolah, ker manjka prostorov. Kako je z nižjo gimnazijo? Če zahtevamo, da se ne smejo sprejemati v šolo otroci, ki ne umejo učnega jezika, stojimo na podlagi naravnega prava. Take krivice moramo odpraviti. (Dobro! dobro!)

Posl. dr. Schaffer izjavi, da iz spoštovanja do dostojanstva deželnega zbora preklicuje jeden žaljivi neparlamentarni izraz, ki ga je rabil sredi burne debate. (Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 24. septembra

Deželni zbori.

Nižjeavstrijski deželni zbor bavi se je predvčerajšnjim z zakonom o posilnem cepljenju osebnic, kar je dalo povod rezkim razpravam. Protisemitje so se zakonu odločno upirali, češ, pomaga naj židovskim zdravnikom do obilnega zaslužka. Sploh se more reči, da tako turbulentni prizori, kakor se dogajajo v nižjeavstrijskem dež. zboru, drugod niso mogoči. — Bukovinski dež. zbor dobil je sedaj drugo lice. Zadnja volitev pomagala je Rumunom do zanesljive večine in koalirana manjšina udala se je svoji usodi. Včeraj interpelirali so vsi poslanci vladu radi pikre sodbe, katero sta že večkrat o bukovinskih razmerah izrekla predsednik porotaemu sodišču Dunajskemu in drž. pravdnik in sicer pri veliki obravnavi o carinskih defraudacijah. — Koroški, gališki in drugi še zborujoči dež. zbori rešujejo zgol gospodarske reči manjše važnosti. Vse se vrši v najlepšem miru.

Mladočeška adresa.

Posvetovanje zastopnikov vseh treh čeških klubov gledé mladočeške adrese ni imelo uspeha. Staročeški klub je v seji pod predsedstvom dr. Riegra ukrenil naznaniti mladočeškemu klubu, da se mu sedaj ne vidi umestno glasovati za kakršno koli adreso. Gledé nasveta, naj se predlaga resolucija, s katero je tirjati varstva manjšin, se klub ni mogel zjediniti, pač pa je sklenil odposlati svoje zastopnike, da se z eksekutivnim komitejem moravsko-čeških poslancev posvetujejo zaradi shoda vseh čeških poslancev. — Klub veleposestnikov sešel se je včeraj in na podlagi poročila grofa Bouquoy ukrenil isto tako, kakor staročeški klub. — Mladočeška parlamentarna komisija storila bode po-

trebne korake, da bode moči čim prej predložiti adreso, od katere Mladočehi nikakor nečejo odnehati. Debata je torej gotova.

Čehi in Hrvati.

Pred kratkim mudil se je češki poslanec prof. Masaryk v Zagrebu in se tam z vodjami opozicije posvetoval o položaji v trojedni kraljevini. Iz Prage se sedaj javlja, da je Masaryk povabil načelnika stranki prava dra. Ante Starčevića in Frana Folnegovića, naj prideta radi natančnih dogovorov v Prago. Iz zanesljivega vira se naznanja, da mislijo Mladočehi spraviti v delegaciji hrvatsko vprašanje v razgovor.

Vnanje države.

Italija.

Minister javnih zgradb, Genala, govoril je predvčerajšnjim v Kremoni na banketu, katerega so mu priredili ondodni volilci. Priznal je, da je nastala v Italiji neka kriza, ki je pa posledica splošne evropske krize, katera je nastala skoro povsod, tu v večji, tam v manjši meri. Povišanje stroškov je sicer jako neugodno, a potrebno. Krivo je, dolžiti trojno zvezo, da je prouzročila to breme. Vse evropske države se oborožujejo, celo mala Švica, katera je po svoji legi in po jasnih mejnarodnih pogodbah povse nevtralna. V takšnih okolištinah ne more Italija zastajati za drugimi državami. To breme mora vlada kolikor moči olajšati in skušala bode to storiti po organskih reformah. Sedanja vlada je zložna, ima veselje za delo, podjetnost in pogum ter se ne plaši borbe s parlamentom. To so pogoji uspešnemu delovanju, kateremu je smoter gospodarska sreča, političen ugled in socialna jedinstvo.

Turške homatije.

Nekaj dnij je tega, kar je Carigradska policija prišla nekoliko sto turških bogoslovcev in pravnikov ter je siloma odpravila iz Carigrada v Jemen. To je vzbudilo veliko senzacijo. Turška vlada pojasnjuje sicer ta čin, češ, preveč se jih je zbralo v Carigradu, nevarnost radi kolere je prevelika, skušnje se bodo še le prihodnje leto vršile. Da so to le prazni izgovori, ni težko spoznati. Pravi uzrok, da je vlada odpravila dijake, je pač ta, da so bili zapleteni v kako politično homatijo. Turški dijaki nikakor niso krotki; poulične izgrede prirejajo virtuožno in če jih pridobe spretni agitatorji, so kaj nevarni. Kadar koli so v Carigradu pahnili sultana s prestola, vselej so akademiki sodelovali. Najbrž je tudi sedaj odpravila vlada 2000 teh vseučilišnikov, ker so kaj politično nevarnega pripravljali.

Nemška vojska.

Nemške novine razpravljajo že dlje časa o predlogi, katera bode v kratkem, a morda tudi šele na pomlad došla nemškemu državnemu zboru. Namen ji bode povečati število vojske, vsled česar bodo seveda tudi troški narasli. Da se ti neizogibni troški vsaj nekoliko zmanjšajo, izrekli so se mnogi za to, da se uvede namesto triletnega službovanja samo dveletno. Borba, ali je to primerno in dobro, traja že dolgo časa in mnenja so kaj različna. Sedaj naznanja „Münch. Allg. Ztg.“ da je državni kancelar Caprivi izdelal posebno spomenico ter jo predložil cesarju in cesar je baje vsled tega pouka privolil, da se nasvetuje dveletno službovanje. Če pride torej ta pomembna predloga pred državni zbor, kakor ni več dvomiti, je velika in srdita borba neizogibna. Stranke so različnega mnenja, prav kakor vojaški krogi. Katoliški centrum je baje voljan glasovati za predlogo, če se mu ta žrtev na cerkveno in šolsko-političnem polju primerno honorira. Konservativci so uneti za triletno službovanje in vsaj sedaj še nikakor ne mislijo udati se, liberalne frakcije pa so zoper vladno predlogo. Dvomit je torej, ali bode vlada dobila za predlogo potrebno večino, tembolj, ker nasprotniki vedó, da je cesar le prisiljen in nerad privolil.

Dopisi.

Iz Gorice, 21. septembra [Izv. dop.] (Deželni zbor miruje. — Furlanska svečanost. — † Dr. Alberto Levi. — Ravnatelj italijanske kmetijske šole u mirovljen.) V nekaterih deželah so deželni zbori že zaključili svoje zborovanje, pri nas pa so se poslanci po prvih dveh sejah razkropili vsak na svoj dom in od tistega dne ne vemo nič več o njihovem delovanju. Poslanci-posestniki iz vinorodnih pokrajin zborujejo najbrže s svojimi delavci po vinogradih, nekateri veseli bogatega, z žveplom in bakrenim vitrijolom rešenega pridelka, drugi pa — in teh je žalibog večina — skrbno pospravljajo to malo, kar so jim sovražni elementi zdravega pustili na trtah. — Kakor slišimo, bo imel naš zbor še jedno sejo v prihodnjem tednu, da ugotovi deželni budget za prihodnje leto, potem se odloži zborovanje do prvih dnij januarja prihodnjega leta.

Preteklo nedeljo je združena Furlanija avstrijsko-italijanska na slovenskih tleh — na Ložah v Dolenski županiji, koja leži na avstrijsko-italijanski meji, slovesno obhajala stoletnico rojstnega dne svojega najboljšega pesnika Petra Zorutti-ja, ka-

teri se je pa sam po furlansko podpisaval Pieri Zorut. Mož je zares zaslužil, da Furlani časté in slavé njegov spomin, ker je mnogo dobrega in lepega pisal in pel in ker so se njegove večinoma dovtipne in satirične, pa tudi resne, ne v goriški sodrži, ampak v čisti furlanščini pisane pesni med ljudstvom ohranile kot dragocen naroden zaklad.

Zorut se je rodil l. 1792. na slovenskih Ložah v hiši italijanskih gospodarjev — Frisaccov, — katerim je bil njegov oče kmetijski opravnik. V svojem 22. letu stopil je kot pisar v državno (avstrijsko) službo pri takratni c. kr. finančni intendanci v Vidmu in kot c. kr. finančni oficijal bil je po 40letnem zvestem službovanji l. 1854. stalno upokojen. Potem je živel še celih 23 let kot avstrijski penzionist v Vidmu. Ko je 13. februarija 1867. umrl, ni bilo v Vidmu prav nič poznati, da je preminol največji furlanski pesnik, mož, kateri je toliko let z največjo marljivostjo in ljubeznijo čistil, gladil in lepšal svojo materinščino ter je zapustil svojim ožjim rojakom cele knjige pesniških biserov. Peščica prijateljev in znancev spremljala je njegove svetne ostanke k zadnjemu počitku, priprost pogrebec pa mu je na rakev položil borno lavorovo vejico. In veste odkod ta mrznja?

Ker se ni Zorut nikdar utikal v politične homatije svoje dobe, ampak je mirno živel za svojo družino in za svojo muzo, kateri je sveto služil do zadnjega dihljeja in ker je tudi v spremenjenih razmerah vedno nekaljeno ohranil avstrijsko čutstvo. — Pesmi njegove so še le pozneje v potomcih vzbudile spomin na častitljivega pevca, kojega danes združena proslavlja cela Furlanija.

Slovenske Lože — naši italijanski sodeželani jih imenujejo Lonzano — so bile v nedeljo pozorišče slovesnega odkritja spominske plošče, vzdane v rojstno hišo imenovanega pesnika. Kakor popisujejo italijanski listi, zvršilo se je vse dostojno, sijajno — v senci avstrijske črno-zolte zastave, katera je mogočno plapolala na hiši bračanskega župana, gosp. Macorig-a, kjer je bil slavnostni banket. — Zbranega ljudstva je bilo baje do 3000 oseb; deputacije so došle iz Vidma, Čedad, Trsta, Gorice, Gradišča in mnogih drugih krajev naše Furlanije. Goriško mesto je dostojno zastopal mestni svetovalec žid E. Dörfles in v njegovi družbi bilo je še toliko goriških prepeličarjev in prepeličaric, da bi bil tujec po njih številu lahko sodil, da v Gorici prevladuje židovski element. To pa ni res, samo takozvana liberalna italijanska stranka v našem mestu potrebuje židovskih talentov, da kaj velja. Domačega slovenskega prebivalstva se je bilo tudi mnogo nabralo pri furlanski svečanosti na Ložah. Mirno je gledalo in poslušalo, veselilo se godbe, domačega plesa, umetnih ognjev itd., a ko se je vsega nagledalo in naužilo, razkropilo se je zopet mirno, kakor je prišlo. — Tolminci se ponašajo z Dante-jevo jamo, o kateri gre govorica, da se je v njej „il sommo poeta“ navdušil za svojo krasno pozijo „L' inferno“; zakaj bi naši Brici ne čutili nekoliko ponosa v sebi, da je prvemu furlanskemu pesniku zibelka tekla na njihovih tleh? In slavnost prirejena v senci avstrijske zastave je pri našem ljudstvu najboljše zavarovana.

Včeraj popoldne je tu za mrtvoudom preminol dr. Alberto Levi, na Goriškem, lahko rečemo, najodličnejši kmetovalec, kojega posestvo v Villanovi pri Fari (dobro uro od Gorice) je v vsakem oziru uzorno, njegovi obširni vinogradi pa so morda najlepši v Avstriji. Rajnki je objavil mnogo svojih kmetijskih študij, katere je zajemal iz lastnihkušenj in poizvedeb, bil je tudi častni in pravi ud našega kmetijskega društva in dolgoletni odbornik; kot strokovnjak imel je pri društvenih sejah vselej prvo in glavno besedo, kateri je znal s svojo učnostjo in spretno zgovornostjo veljavo zagotavljati. Da si je bil žid, ponujali so mu italijanski veleposelniki večkrat deželnozborski mandat, katerega pa ni hotel nikdar vzprejeti. Dr. Levi je zapustil veliko premoženje, — pravijo da par milijonov — pa nič otrok. Udova in brat dr. Angelo Levi sta jedina zapuščena.

Še drug italijanski kmetijski veljak (?) zgine te dni z Goriškega pozorišča. Vitez Eugenio Giordano, ravnatelj italijanskega oddelka tukajšnje deželne kmetijske šole je stalno upokojen. V kratki dobi svojega obstoja imela je ta šola 3 ravnatelje, tri zvezde, — katere so v krasnem svitu učenosti priplavale na Goriško obnebe, pa so po kratkem teku zatemnele in — utonile. R.

Iz Rakoka dne 22. septembra [Izv. dop.]

Nova ženska podružnica sv. Cirila in Metoda s 114 družbenicami za Cerkniško-Planinske okolice, ne za Cerknico Rakok — kakor je napačno naznanjal Vaš dopisnik, konstituirala se je minulo nedeljo popoldne v Cerknici sijajno.

Cerkniški gospod kapelan Janez Hladnik razlagal je zbranim poslušalkam v svojem gniljem govoru pomen in korist te prepotrebne družbe sv. Cirila in Metoda.

Po govoru so se vršile volitve in sicer: za predsednico izvoljena je gospa Matilda Sebenikar iz Rakoka, za namestnico gospa Manica Milavec iz Cerknice, za zapisnikarico gospodična Marija Galle iz Cerknice, za namestnico gospa Marija Zagorjan iz Cerknice, za blagajnico gospa Franja de Schiava iz Cerknice, za namestnico gospa Alojzija Jeršan, ne Keršan Unca.

Za odbornice so bile voljene tri (ne samo ena), gospa Marija Kovšca iz Planice, gospa Antonija Strgulec iz Begunj in gospodična Terezina Buča iz Grahova.

Z velikim veseljem vsprejeli so se došli brzojavni pozdravi, ki se glasé:

Planina: — Iskreno pozdravljam novo zlahtno cvetko na narodnem polju, želeč jej od srca dolgo življenje, bujno rast, obilen sad. Moč glavne družbe so mnogoštevilne podružnice, moč podružnic za stvar navdušen in delaven odbor. — V tem smislu kličem gromovito slavo predsednici, slavo odboru, slavo vsem družbenicam. — Podboj. Staritrg: — Rodoljubnim damam pri osnovi podružnice krepki: Na zdar! — Peče.

Staritrg: — Zaradi službenih zadev odsotna ključeva čestitim damam srčni živi! — Likar, Sigmond.

Iz Notranjskega dne 21. septembra.

[Izv. dop.] (Zborovanje učiteljskega društva za Postojnski okraj.) Učiteljsko društvo za Postojnski šolski okraj ima blag namen, izobraževanje učiteljev in učiteljic v korist narodni šoli in vzgoji mladine. Da to doseže, ima tudi sredstva, sosebno večkratno zborovanje društvenikov, peticije in resolucije na razne oblasti, društva in skupštine.

Prvo javno zborovanje v tekočem društvenem letu vršilo se bo, ako bo ugodno vreme brez burje in dežja, dne 29. septembra 1892. ob 11. uri popoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav gosp. predsednika.
2. Poročilo gosp. tajnika o računstvu v narodni šoli.
3. Poročilo gosp. blagajnika o pouku na jednorazrednicah.
4. Slučajni nasveti.

Dragi tovariši in mile tovarišice! Vest, da se hočejo nekateri udje odcepiti od našega društva in menda ustanoviti novo društvo z Mahničevimi načeli, nas je nemilo dirnula. Kdo je zasejal ljuliko med pšenico?! Ne cepimo se, združujmo se in v bratski slogi delujmo za napredek milega slovenskega naroda in za ugled našega zatiranega stanu! Ali ni dosti razpora v Kočevskem in Novomeškem okraju? Mar hočemo tudi Postojnski učitelji ločiti se v „naprednjake“ in „nazadnjake“; v „Slovence“ in „nemškutarje“?! Učitelji smo! Avstrijski Slovenci smo! Vsi smo jednaki! Zato ljubimo se, spoštujemo se! Ne strašimo se daljnega pota v Št. Vid in impozantna udeležba bodi naš odgovor vsem neprijateljem narodne šole in učiteljstva.

Pokažimo narodu, da tudi slovenski učitelji ne zaostajamo v zavednosti in napredku za učitelji drugih narodov, marveč da tudi mi dobro vemo, kakšne dobrote nam je naš presvetli cesar podaril z državno šolsko postavo in da tudi mi stojimo na isti stopinji, kakor naši češki bratje.

Ne strašimo se boja, ne plašimo se znoja; za narod živeti dolžnost je slovenskega moža!

Vsi prijatelji šole in učiteljstva, vrli korenjaki napredne in zavedne Notranjske, pri učiteljskem shodu vsikdar dobro došli.

Na svidenje torej v prijaznem Št. Vidu 29. septembra!

Domače stvari.

— (Dva škofovska cirkulara.) Naša zadevna notica, ki smo jo priobčili v četrtek, „Slovenca“ očitvidno hudo ženira. Na njegova rovtarska psovanja nimamo ničesar odgovoriti, pač pa navedemo v pojasnilo in obrambo sledeče: Dotično vest

prejeli smo od sotrudnika, katerega poznamo kot zanesljivega moža; ker nam je vrhu tega zatrdil, da je pripravljen pred porotniki dokazati resnico svoje vesti, nismo imeli uzroka dvomiti in priobčili smo stvar optima fide. V to smo bili tem bolj opravičeni, ker nam je bilo in je dobro znano, da sta se slični okrožnici izdali zoper naš list že dvakrat in sicer prvič takrat, ko je izšel potem skupni pastirski list zoper nas in drugič o priliki smrti cesarjeviča Rudolfa. Tega nam nihče ne more utajiti. Mogoče je, da se je to pot naš dopisnik motil in za ta slučaj je tudi naša zmeta odpustljiva, mogoče je pa tudi, da ne, kajti nikjer ni zapisano, da bi „Slovenec“ moral vedeti za vsako škofovsko okrožnico. Sapienti sat! —

— (Le style c'est l'homme.) V članku „Načelo in njegovih nasprotnikov praksa“ označil je „Slovenec“ zadnji četrtek razumnistvo, katero nad vse razumno plaši tudi v „Narodni Tiskarni“ s sledečim nežnim stavkom: Oni, ki so od samega razumnistvovanja prišli do ponosnega „prepričanja“ in sladke zavesti, da so le potomci opic in se bistveno ne ločijo od osla itd., nego po gladki frizuri in kot poživljena inteligenca ne vidijo več čez eno ped pred nosom... itd. Bravo!

— (Osobne vesti.) Znani mladočeški poslanec prof. dr. Masařyk mudil se je daves nekoliko ur v Ljubljani.

— (K slovesni otvoritvi deželnega gledališča.) Vnanje rodoljube, ki se bodo gotovo v večjem številu udeležili slovesne otvoritve novega deželnega gledališča, opozarjamo, da se blagovolijo pravočasno oglasiti za sedeže pri odboru „Dramatičnega društva“ v Ljubljani. Za prvo slovensko predstavo, ki bode v četrtek dne 29. t. m., je tako živahno povpraševanje po sedežih, da bi se utegnilo pripetiti, da prepozno se prijavljajočim ne bi moglo več ustreči.

— (Čitalnica Ljubljanska.) Doslej je vladal običaj, da je čitalnica leto za leto prirejala v predadventnem in pa postnem času po dva društvena koncerta s petjem in godbo. Z ozirom na to, da društvo v svojem novem stanovanju nima niti dvorane, niti gostilniških prostorov, opustiti se imajo vsled odborovega sklepa ti koncerti zanaprej. Na njih mesto stopijo društveni večeri z raznovrstnim, mikavnim programom. S temi večeri se ima pričeti v prihodnjem mesecu, vršiti se imajo pa vsako drugo nedeljo, ko ne bode gledališke predstave. Kakor pri Sokolskih večerih bo naloga posebnih rediteljev, skrbeti za primeren program. Program prvemu večeru se bode pravočasno dostavil društvenikom, kateri naj bodejo za sedaj na to spremembo, ki utegne izvestno ugajati, opozorjeni.

— (Društva kranjskih zdravnikov) izredni občni zbor vrši se v sredo dne 28. t. m. Na dnevnem redu so nastopne točke: 1. volitev načelnikovega namestnika; 2. volitev dveh delegatov in njunih namestnikov za shod zdravnikov na Dunaji; 3. znanstvena predavanja in demonstracije. Primarij dr. Šlajmer govoril bode o kirurški kasuistiki.

— (Javna risarska šola) na c. kr. obrtni strokovni šoli v Ljubljani se prične v nedeljo, dné 25. t. m. Vpisovanje se vrši omenjenega dné od 8. do 11. ure zjutraj v ravnateljevi pisarni. V javno risarsko šolo imajo pristop v prvi vrsti obrtniki in njihovi pomočniki, a tudi vsak drug, ki se zanima za risarsko umetnost. Pouk je brezplačen ter traja vsako nedeljo od 8. do 12. ure zjutraj.

— (Oficirski izpit) je napravilo včeraj z dobrim uspehom vseh devetintrideset jednoletnih prostovoljcev tukajšnje garnizije (tudi oni od lovskega bataljona iz Gorice), ki so se bili temu izpitu podvrgli.

— (Promenadni koncert.) Vojaška godba svirala bode jutri ob 1/2. uri zjutraj v „Zvezdi“.

— (Mejnarodna kolesarska dirka z Dunaja preko Gradca do Trsta,) 500 km daljave, vrši se danes in jutri pri vsakem vremenu. Dirkači odpeljali so se danes zjutraj ob 10. uri z Dunaja in smemo prvega pričakovati jutri zjutraj krog 6. ure v Ljubljani. Na celi progi nastavljeni so biciklisti, da vsakemu prihajajočemu v katerikoli zadevi svetujejo in skrbijo, da se vsak lahko brez zamude dalje vozi. Pri „Slonu“ pričaka-

— Dalje v prilogi. —

kujejo tukajšnji kolesarji dirkače, da jim ustrežejo, ako bi se kdo ustavil tukaj. Prvi vozač utegne priti, ako bode vse v redu in lepo vreme, v 24 urah do Trsta.

— (Amazonke v Ljubljani.) Meseca oktobra imeli bomo priliko videti v Ljubljani dvanajst pristnih dahomejskih amazonk, odličnih junakinj, ki so se v bojih s Francozi že večkrat odlikovale. Vodi jih podjeten Anglež Mr. Hood. Hrabre amazonke spremlja osem mož istega rodu in dva otroka.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 11. do 17. septembra 1892. Novorojencev je bilo 13 (=21.9‰), mrtvorojenec 1, umrlih 15 (=25.4‰) mej njimi za grižo 1, za vratico (davico) 1, za jetiko 3, za želodčnim katarom 1, vsled starostne oslabelosti 1, za različnimi boleznimi 8. Mej umrlimi je bilo tujcev 5 (33.3‰), iz zavodov 6 (40‰). Za infekcijskimi boleznimi so obboleli: za grižo 8, za oslovskim (dušljivim) kašljem 8, za vratico 4.

— (V Cerkljah pri Kranji) pokopali so včeraj posestnico g. Terezijo Kern rojeno Hribar, ki je umrla po kratki bolezni v 38. letu svoje dobe. Pokojnica bila je sestra odličnemu našemu rodoljubnemu poslancu g. Ivanu Hribarju.

— (Nesreče.) Posestnica Katarina Kozlevčar iz Zgornjega Brezova pustila je v ponedeljek zvečer štiriletno svojo hčerko samo pri peči. Otrok se je igral z gorečo tresko a pri tem se mu je unela obleka. Na krik in vik otroka prihitela je mati ter hitro ulila vode na gorečo obleko, a opekline bile so tako močne, da je dete drugi dan vsled dobljenih ran umrlo. — V nedeljo povozil je tovorni vlak v Trbovljah rudarja Petra Lipovšeka ter mu odtrgal desno roko in ga poškodoval na glavi. Rudarski zdravnik amputiral je siromaku roko, ga obezal in skrbel, da je bil odpeljan v Ljubljansko bolnico.

— (Nadvojvoda Ludovik) mudil se je te dni v Mariboru. Ko se mu je predstavilo mestno starešinstvo, napeljal je pogovor tudi na štajersko vinarstvo. Župan je visokemu gospodu pojasnil stanje štajerskega vinarstva in povdarjal, da utegne vinska klavzula postati zelo nevarna in morda spraviti vinčaka na beraško palico. Nadvojvoda je županu popolnoma pritrdil in rekel: „To (klavzula) je bila velika hiba.“

— (Društvo „Sloga“ v Gorici) bo imela prihodnji četrtek dne 29. t. m. svoj redni letni občni zbor. Vseled odborovega sklepa bo zbor javen t. j. udeležiti se ga bodo mogli tudi nedruštveniki. Pričakovati je obile udeležbe.

— (Potrjen zakon.) Cesar je potrdil od deželnega zbora goriškega sklenjeni zakon, s katerim se je premenil zakon z dne 21. aprila 1879. l. o razdelitvi občinskega sveta v Tomačevici.

— (Razpisane službe.) Na jednorazrednici v Hoheneggu razpisano je učiteljsko mesto z dohodki IV. plačilnega razreda, službeno doklado 30 gld. in prostim stanovanjem. Zadostno opremljene prošnje je vložiti v 14 dneh pri okrajnem šolskem svetu v Kočevji.

Književnost.

— „Slovenski Pravitnik“ prinaša v 9. št. nastopno vsebino: 1. Dotitike prava in naravnstva. (Konec.) 2. Dr. Fr. Oblak: O razumljivosti, ki je zahtevano od slovenskih pravnikov. (Konec.) 3. Iz prave sodne prakse. Civilno pravo: a) Kdo določuje deleže posameznih družbenikov, katere morajo ti plačevati družbi? b) Posest ni motena, ako po nehanji skupne pašnje goni upravičenec živino i nadalje čez služno zemljišče. Rok 30 dni za vložitev tožbe poteče od dneva dobljene vednosti o motitvi, tudi če motitelj ni znan. c) Kdor ima naslov do posesti, ne sme, če posestnik ne privoli, sam si lastiti posesti, nego mora je preje zahtevati s tožbo. d) Donesek k dv. dekretu z dne 22. junija 1836, št. 145. zb. pr. zak. Ali je ustaviti eksekucijo do konca opozicijske pravde pod pogojem, da eksekut položi kavecjo za možno škodo eksekventovo? e) Je li sovaruh odgovoren za stroške narasle v pravdi, ki se je vršila na njegovo prigovarjanje? 4. Iz upravne prakse: a) Kako je kolekovati posestne pole, ki se dobivajo pri c. kr. davčnih uradih? b) Dokler ni sodniške razsodbe, ki izreče neveljavnost kaknega pravnega opravila, tako dolgo je za dolžnost plačevanja pristojbine brez pomena, ima li listina za „vloževanje“ potrebno obliko ali ne. 5. Razne vesti.

— „Erinnerungen“ bode naslov 18 tiskanih pol obsežajoči knjigi, katero bode izdal povodom 50letnice državnega višjega gimnazija v Tratu prof. dr. Tomasin. V knjigi bode se pisatelj oziral na vse važnejše dogodke Tržaškega mesta v minulih 80 letih. Če bode to storil nepristranski, o čemer pa dvomimo utegne knjiga biti zanimiva v marsikaterem oziru.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 24. septembra. Pred porotnim sodiščem začela se je kazenska obravnava zaradi zapuščine grofa Jurija Waldsteina, umrlega pred dvema leti. Pokojnik zapustil je veliko svoje imetje v gotovini svojima glavnima uradnikoma, prezrši najbližje sorodnike. Sumi se, da je bil pokojnik slaboumen in da sta uradnika to izkoristila v svoje namene. Tožena sta hudodelstva goljufije. Mnogi visoki aristokrati povabljeni so kot priče, mej njimi trgovinski minister, nadškof Praški, knez in kneginja Rihard Metternich in drugi. Obravnava trajala bode skoro tri tedne.

Krakov 24. septembra. Kolera se razširja, sicer počasi, a konstantno.

Peterburg 24. septembra. V Rigi in v Bolderi nastala kolera.

Berolin 24. septembra. Pogajanja zaradi rusko-nemške trgovinske pogodbe zaustavljena.

Razne vesti.

* (Dve zgodovinski reminiscenci iz leta 1848.) Na Silvestrov večer l. 1848 govoril je K. Dežman o važnosti Slovanov v redutni dvorani v pričo častnikov nekega hrvatskega polka, ki je imel 8 dni odmora v Ljubljani na potovanji v Italijo. Slovensko društvo je te častnike pogostilo. Ravno o polnoči, ko se je rajalo novo leto, končal je Dežman svoj naudušen govor z besedami: „Slava Slavjanom!“ — Ta govor je bil drugi dan v „Sloveniji“ natisnjen. — Profesor Lehmann je predaval na liceji pravo v slovenskem jeziku in tisti, ki so poslušali njegova predavanja, bili so potem vzprejeti na Dunaji v drugo leto juridičnih študij. Mej temi je bil tudi sedanji g. vladni svetnik Mahkot. Svoje spričevalo, da je poslušal predavanja v slov. jeziku, podaril je oktobra meseca l. 1890 dež. muzeju.

* (Kulturno delovanje Madjarov.) Znano je, da so Madjari ustanovili posebno društvo, katero ima namen jemati slovaškim materam otroke ter je izročiti neplodnim Madjarom, da jih vzgoje za prave Arpadovce. Pred kratkim odpisalo je to društvo zopet večje število takih otrok v Debrecin, a spremljevalec zapustil je nesrečno deco in ušel. Usmiljeni ljudje peljali so zapuščene otroke k mestnemu načelniku, a ta ni hotel ničesar storiti, češ, po noči ni uradnih ur. Redarji nabrali so nekaj krajcarjev, kupili otrokom kruha ter je prenočili. Otroci so prosili, naj jih pošljejo zopet domov, a trije so kar utekli, toda ulovili so jih in pripeljali nazaj. — Naglašamo, da poročajo to madjarski listi. Kanibalsko počenjanje s slovaškimi otroki ilustruje tudi časnikarski inserat: „Najdeno slovaško dete. Mej Vecesem in Kispestonom našli so ljudje 6 let starega slovaškega otroka z imenom Karl. Deček ne ume drugega jezika, kakor slovaškega.“ — To pač dovolj osvetljuje humanitarnost in kulturno delovanje Madjarov.

* (Dvojen samomor.) V Mladem Boleslavu na Češkem zaljubil se je nadporočnik Thalman v lepo hčerko bogatega mesarja. Tudi dekle se je unela za čvrstega častnika, a oče ni hotel ničesar vedeti o tej zvezi. Tedni izginila sta nadporočnik in ljubinka njegova iz Boleslava; mesar ju je iskal po vsem mestu, a zastonj; šele drugo jutro našli so ju vojaki v skladišči za smodnik mrtva. Otrovala sta se bila in v pismu prosila, da ju je pokopati v vku-pen grob.

Narodno-gospodarske stvari.

Centralna posojilnica slovenska.

(Spisal J. Lapajna.)

Da so posojilnice velika dobrota za slehern okraj, kjer je že tak zavod ustanovljen, o tem vlada samo jedno mnenje. Kjer je posojilnica, ondi oderuhi večinoma zginejo; ljudstvo dobi po ceni denar na posodo; ob jednom se pa ljudem doma prilika ponuja, do naložé plodonosno svoje prihranjene novce. Vrh tega je posojilnica nadzorstvo za gospodarjenje ljudstva v dotičnem okrožju. Nekatere posojilnice (n. pr. Krška, Žužemberška) omeje svoj delokrog v smislu postave od 1. junija 1889 le na svoj sodnijski okraj, dač posojila le zadružnikom, jemljó od posojil nizke obresti in delujejo le z 1½‰, t. j. mej posojilnimi obrestmi in obrestmi hranilnih vlog je le 1½‰ razlike. Vsled tega smejo pri dolžnih pismih rabiti nizki menični kolek. S tem v gospodarskem obziru veliko koristijo. Toda svoj delokrog ne morejo razširiti na bližnje okraje,

kjer še nimajo posojilnic, čeravno se prošnji tudi iz teh okrajev oglašajo.

Marsikatera posojilnica bi rada tudi sosednim okrajem pripomogla, da bi si ustanovili svoje denarne zavode.

Marsikatera posojilnica iskrena želja je, da bi se slovenske posojilnice združile v „centralno posojilnico“, t. j. v denarno zadrugo, katera bi od močnejših posojilnic sprejemala odvišne njih novce in jih proti nizkim obrestim oddajala novim in slabšim posojilnicam, katere bi bilo potem lažje ustanovljati, kjer jih še ni.

Misel o tej ustanovi sem sprožil že pred dvema letoma, širil jo po slovenskih časopisih ter o tem še dvakrat govoril pri občnem zboru „Zveze slovenskih posojilnic“, kjer sem predlagal, da se „Zveza“ sama pretvori v tako denarno zadrugo, t. j. da bi „Zveza“ poleg moralne podpore, ki jo daje slovenskim posojilnicam, še materijelno pomoč jim naklanjala, t. j. nove in neimovite posojilnice naj bi nova centralna posojilnica zalagala s potrebnimi sredstvi v podobi hranilnih vlog ali posojil. Centralna posojilnica naj bi pa v ta namen dobivala od vseh slovenskih posojilnic potrebna sredstva v podobi malih deležev ali hranilnih vlog; slovenske posojilnice bi na ta način kot zadružnice pristopile k nameravanemu osrednjemu slovenskemu denarnemu zavodu. Pri občnem zboru „Zveze“ je predlagatelj v obširnem govoru utemeljeval svoj predlog, a zoper njega se je oglašalo vse polno govornikov, ki so ga s protirazlogi pobijali. Mej temi razlogi je bil najtehtnejši ta, da že zdaj krepkeje posojilnice mlajše in slabše podpirajo ali s tem, da jim pošiljajo hranilne vloge ali posojila, in da pri tem včasih posreduje tudi „Zveza“, ki ta posel tudi v bodoče rado prevzame.

To je vse res. Ali to pomoč je navadno predraga. Ta posojila ali hranilne vloge večjih posojilnic so predrage, združene s prevelikimi obrestmi, s 5‰, 5½ ali celo 6‰. Posojilnice, ki so dobile tako drag denar, morajo ga potem navadno po 7‰ dalje posojevati, kar pa jako ovira procvitanje teh malih ali mladih zavodov. Je pač tukaj ista primera, kakor s posojili na kmetih mej sosed. Dobit bi sosed od sosedu še na posodo, toda na visoke obresti, po 8‰, 10‰, 12‰ itd. Pa neče se mu tudi uklanjati. Rajša gre iz teh dveh tehtnih razlogov k bližnjemu denarnemu zavodu ali k notarju, odvetniku, da mu ti ali naravnost ali s posredovanjem pomorejo. Isto je tudi z našimi posojilnicami. Tudi onim bi bilo s tako centralno posojilnico ustrezno na podoben način. S to idejo se lavi še drug mož, odličen domoljub, g. dr. Jurtela, odvetnik v Šmarji pri Jelšah. Pri lanskem zboru „Zveze“ se je bralo pismo njegovo, v katerem se sicer ne strinja s predlogom, da bi se „Zveza“ pretvorila v denarni zavod, a je unet za to, da se samostalna centralna posojilnica kot nova slovenska zadruga osnuje. Samo glede načina izvršitve te nakane je družih nazorov. On hoče slovaškemu denarnemu zavodu, menda kateremu češkemu v Pragi na roke iti ter dati mu potrebne statistične podatke, da osnuje on Slovincem centralno posojilnico. No, v tem bi pisec g. doktorja ne podpiral. Slovenske posojilnice so same že dovolj krepke, da ustanové za svoje potrebe potrebno središčino kaso. Drug slovaški zavod utegne sicer imeti pri tej ustanovitvi tudi dobre namene, namreč pomagati svojim slovenskim bratom, toda v prvi vrsti išče lastnega materijelnega dobička. In ta dobiček, ki ga utegne imeti od Neslovincem osnovan zavod, privoščil bi jaz Slovincem samim. Kakor kaže statistika o naloženih denarjih slovenskih posojilnic, imajo one teh odvišnih novcev že čez 600.000 gld. Ti novci jim res do zdaj nesó v hranilnicah (posojilnicah) morebiti 5‰, 4½‰ in 4‰ obresti. Toda nekatere imajo nekaj denarja, naloženega tudi drugod, kjer dobó le 3½‰, v poštni hranilnici le 3‰, oziroma le 2‰ obresti. Večinoma imajo pa tudi doma veliko gotovine, po navadi preveč. Morejo je sicer imeti, toda le tiste, ki niso pri čekovnem oddelku poštne hranilnice, kjer se denar lahko v 24 urah zopet vzdigne ali po svetu brez truda in z malo pisarijo pošlje.

Novi centralni zadrugi naj bi posojilnice le majhni del (10‰ — 5‰ ali še manj) svojih odvišnih novcev izročile proti nizkim obrestim (4‰, 3½‰). V tem slučaju bi jim pa ne bilo treba doma imeti velike gotovine, ker bi potem vsaka pri centralni posojilnici udeležena posojilnica pristopiti morala k čekovnemu prometu poštne hranilnice, ker le ta zavod prav po ceni posreduje pri plačevanju kupčijskega sveta in ker po tem potu tudi od centralne posojilnice hitro in po ceni denar dobó.

O ustanovitvi centralne posojilnice se „Zveza“ menda ne bode več posvetovala.

Stvar pa utegne svojim sestram z novo priporočati Krška posojilnica, ki se je bila po zgledu posojilnic v nemških deželah obrnila letos že od kranjskega deželnega zbora za pomoč, žalibog da brez uspeha.

Sestavl sem v sledeče že načrt pravil za centralno posojilnico slovensko, katera tu podajam slovenskim posojilnicam v blagohotno uvaževanje in pretresovanje.

*) Lani se je 14 posojilnic izrazilo v tem smislu. Pis.

(Dalje prih.)

Listnica uredništva.

Slavnemu bralnemu društvu na Poničvi: Ker ste Vaš odpor itak priobčili „Slovenca“ in „Slov. Gospodarju“, za nas pač odpade ta dolžnost. — Gospod J. St. v Ljubljani: Vaš podlistek priobčili bodemo, ko pride za to primeren čas. Zdravi! — Gosp. J. M. v Ljubljani: Vaš spis je zakasnel. — Gospodoma dopisnikom v Nove mestu: Prepričani zaradi Vašega poštnega posloplja postal je preojster ter zaradi tega ne sodi več v javnost. Zdražbe nečemo delati in zagradelj boste oprostili, da moramo odkloniti oba dopisa. Naša iskrena želja je, da bi se cela stvar rešila v lepi slogi. Brez zamere tedaj! — Gospodu dopisniku v Pazinu: Hvala lepa! Dopis prijavimo v ponedeljek. Prosimo, oglasite se skoraj zopet! — Gg. pošiljatelj dopisov, katerih zaradi pomankanja prostora se nismo mogli priobčiti, prosimo potrpljenja! —

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja pot pravega po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazuje uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega k bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično zdravilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazi loekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, na DUNAJSKI, Tuchauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 4 (42—13)

Za kmetijstvo. Znano je in dognano, da se pojavijo kužne bolezni pri naših domačih živalih najraje na spomlad, kadar je vreme nestanovitno, kadar pridejo iz hleva na pašo, ker upliva to močno na organizem, zlasti pri mladi govedu, pri prašičih, ovcah, kuretnini itd. Priporočati je torej da se uporabijo preservativna sredstva pravočasno in kot tako je „Kwizdin korneuburški živinoređilni prašek, Kwizdina restitucijska tekočina, Kwizdin prašek za prašiče, Kwizdina tekočina proti driski ovce, Kwizdin prašek za kuretnino, piščance, gosi, race itd. že mnogo let znano in ljubljeno. II.

Zahvala.

Slavno ravnateljstvo „I. dolenske posojilnice v Metliki“ blagovolilo je podariti petnajst goldinarjev za nakup knjig in drugih šolskih potrebščin ubogim učencem tukajšnje štirirazrednice.

Za ta velikodušni dar slavno ravnateljstvo v svojem in v imenu revne šolske mladine najsrčneje zahvaljujem, želeč, da bi Bog slavnim posojilnici to dobroto tisočerno povrnil.

Vodstvo štirirazredne ljudske šole v Metliki,

dne 21. septembra 1892.

And. Šest, šol. vodja.

Tuji:

23. septembra.

Pri **Mallot**: Karr, Zeibelberger, Müller, Schweritz, Liebman, Moth, Gebhardt z Dunaja. — Wohlfarth iz Trsta. — Schmil iz Gradca. — Wilhelmi iz Pulja. — Harris iz Londona.

Pri **Stann**: Göber, Eule, Dr. Murko, Swoboda, Baum, Strucker, Hochegger z Dunaja. — Pretner iz Trsta. — Pöschl iz Celovca. — Jodi iz Brna. — Masafyk iz Prage.

Pri **južnem kolodvoru**: Custrin, Wasserman iz Trsta. — Klement z Dunaja. — Krapsek iz Ptuja.

Umrli so v Ljubljani:

22. septembra: Helena Kavšek, delavka, 23 let, Hrenove ulice št. 12, jetika. — Ana Hubad, gimn. profesorja hči, 4 leta, Pred Škofijo št. 16, diptheritis.

V deželni bolnici:

22. septembra: Franc Jakše, postrešček, 62 let, arthrititis deforugen. sin.

Premovano 1. 1891.

s častno diplomu c. in kr. trgovskega ministerstva.

Prirodna

Studenčna sol iz Marijanskih kopeli

(v praških in kristalizovano).

Dobljena iz najbogatejšega zdravilnega vreleca v Marijanskih kopelih, iz Ferdinandovega vreleca, po izhlapiju brez drugih primesi, in ima po analizi prof. dr. Ernesta Ludwiga v sebi najupitnejše tvarine slavnega tega zdravilnega vreleca ter upliva niemu analogno: lahko čistilno, kiseline uničujoče, ugodno na prebavne organe itd.

Pristno samo v flakonih ali v praških v kartonih, na katerih je natisnjena varnostna znamka. (73—23)

Pastile iz Marijanskih kopeli

narejene iz naravne vrele soli iz Marijanskih kopeli — v originalnih škatlicah. Dobiva se v trgovinah z mineraliskimi vodami, dišavami in v lekarnah. Salz-Sud-Werk Marienbad (Böhmen).

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
23. sept.	7. jutraj	740.8 mm.	11.8° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	738.6 mm.	23.5° C	sl. vzh.	jasno	
	9. večer	737.8 mm.	17.8° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura 18.2°, za 4.4° nad normalno.

Dunajska borza

dne 24. septembra t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	glđ. 96.55	—	glđ. 96.30
Srebrna renta	96.35	—	96.10
Zlata renta	115.60	—	115.50
5% marcna renta	100.40	—	100.40
Akcije narodne banke	993.—	—	992.—
Kreditne akcije	312.25	—	311.75
London	119.65	—	119.65
Srebro	—	—	—
Napol.	9.50 1/2	—	9.50 1/2
C. kr. cekini	5.67	—	5.68
Nemške marke	58.80	—	58.77 1/2

Zahvala.

Vsem dragim prijateljem in znancem, ki so nam o smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne sestre, svakinje in tete, gospodičine

Franciške Blaznik

hišne posestnice in lastnice tiskarne

od blizu in daleč svoje sočutje izražati blagovolili, dalje vsem onim, ki so se toli mnogobrojno udeležili pogreba, zlasti preč. duhovščini in čast. oo. frančiškanom, velespoštovanim damam, spoštovanim gg. tiskarjem za njih dejansko sodelovanje, in tudi onim, ki so s krasnimi vencmi dragi pokojnici zadnjo čast izkazali, izrekamo našo najpriskrnejšo zahvalo. V Ljubljani, dne 22. septembra 1892.

Žalnoči ostali.

Priporoča se, paziti na to znamenje, užgano v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe (2—6)

Mattoni¹⁸⁹⁸ Giesshübler slatine.

Prospekti o zdravili in vodozdravilnici Giesshübler-Puchstein se pošiljajo zastoj in frankovano.

Absolviran pravnik

s potrebnimi izpiti, bi rad ustopil v prakso k notarju. Bil je že jedno leto pri odvetniku in govori tudi italijanski. — Pogoj izvedo se pod: J. S., pravnik v Ščedni pri Trstu. (1053—2)

Trgovski pomočnik

zmožen slovenskega jezika, vzprejme se takoj v večjo prodajalnico špecerijskega blaga. — Več izve se pod naslovom J. K. 100, poste restante Ljubljana. (1057—2)

Praktikanta

vsprejmeta se takoj v neko tukajšnjo trgovino z železjem. Ponudbe vsprejema Fran Müller, urad za oznanila v Ljubljani, Ključavničarske ulice 3. (1014—3)

Oženjen vrtnar

se vzprejme.

Vpraša naj se v Fr. Müller-jevi anončni pisarnici, v Ljubljani, Ključavničarske ulice št. 3. I. nadstropje. (1065—1)

V nedeljo dne 2. oktobra t. l., otvoril bom novo zidano, pri kolodvoru v Kranji stoječo **restavracijo.**

Točil bom izvrstna in pristna vina in pivo ter postregel z dobriimi jedili. — Na razpolago imel bom tudi prenočišča za gospode potovalce. (1070—1)

Priporočam se p. n. gg. potnikom in drugim za mnogobrojni obisk. S spoštovanjem

Fran Ks. Sirc.

Popolno in praktično igranje na citre

poučuje doma in zunaj doma.

Kdo? in kje? pové iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“. (1060—2)

Pristna italijanska vina

v gostilni (1073—1)

„pri belem volku“ (Weissen Wolf)

liter 36 in 44 kr.

Na najnovejši in najboljši način

umetne (228—57)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Išče se

oddajnik polovice lože

v pritličji

za slovenske gledališke predstave.

Blagovoljne ponudbe vzprejema upraviteljstvo „Slovenskega Naroda“. (1062—2)

ANA BOLD

na Sv. Petra cesti hiš. št. 27

poučuje temeljito

v francoščini

(1035—2)

(gramatikalno, v konverzaciji in v literaturi).

Vozne zvezke (Rundreise-billets)

najpripravnije in najcenejše vozne karte sedajnosti, veljavne za vsak vlak, letne karte, prirejanje posebnih vlakov priporoča (413—14)

Jos. Paulin v Ljubljani

mejnarodna potovalna pisarna,

kjer je tudi o potovanju po celem svetu vse potrebno brezplačno pozvedeti. Za pismen odgovor naj se znamka priloži.

30 do 40.000

amerikanskih trt (vitis riparia in vitis solonis) iz Brežkega okraja (Spodnje Štajersko) je na prodaj.

Več izve se pri lastniku (1015—3)

Anton Umeku.

Špitalske ulice šte. 11 v Ljubljani.

J. C. Juvančič

trgovec z vinom

v Šiški pri Ljubljani priporoča (1009—6)

veliko zalogo raznovrstnega italijanskega vina.

Poskušnje od 100 litrov višje. Kdor ima lastno posodo, blagovoli naj jo poslati. Kupujejo in prodajajo se tudi zdravi vinski sodi od 56 litrov počenši do 100 hektolitrov in višje, kakor tudi prazne steklenice raznih vrst.

V nedeljo, dne 25. septembra t. l.

otvoritev gostilne

„Restavracija Tauscher-jev dvor“ na Ježici (mitnica).

Velik

vojaški koncert.

Začetek ob 3. uri popoldne.

Ustopnina 10 kr.

Otroci prosti.

Novo popravljen prostoren gostilniški vrt z vrtnim salonom in kegljiščem. Veliko igrališče za otroke. Ugodna zveza s kamniško železnico. Za dobre, cenene jedi in pijače je najbolje skrbjeno.

Za mnogobrojni obisk prosi

(1054—3) Mihajel Voje.

VABILO

izrednemu občnemu zboru zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd.

kateri bode

27. septembra t. l. ob pol 3. uri popoldne

v salonu gostilnice „pri Zvezdi“ (Ferlino)

Cesarja Jožefa trg.

Vsposed razprav:

- 1.) Razprava o personalnem dohodninskem davku, kakor ga namerava določiti državni zbor.
- 2.) Razgovor zaradi previsoke cene plinove svečave v Ljubljani za zasebne naročnike.
- 3.) Zakaj so gostilničarji, kavarnarji itd. odgovorni, ako niso posode, v katerih točijo, pravilno odmerjene (cimentirane), in zakaj ne trgovci, kateri prodajajo take posode.
- 4.) Razgovor o prodaji smodek po gostilnicah in kavarnah, zaradi katere je bilo mnogo gospodov zadrugh članov od c. kr. finančnega ravnateljstva kaznovanih.
- 5.) Posebni nasveti zadr. članov, kateri se pa imajo poprej naznaniti pri zadrughnem načelniku g. Franc Ferlinu.

V Ljubljani 22. septembra 1892.

Za zadrughno starešinstvo: (1068)

Franco Ferlino, načelnik.

Mala oznanila.

Ahčin Albin C.

Gledališke ulice št. 8, trgovina z železjem, zaloga dinamita, kuhinjske opreme, kmetijskega in rokodelskega orodja, štedilnih ognjišč, peči, nagrobnih križev itd. priporočila po najnižjih cenah. (628-18)

Baucon Andr.

stolar, Dunajska cesta št. 7 (Fröhlichova hiša), II. dvorišče, priporočila se častitemu občinstvu tu in na deželi za vsa stolarska dela in popravila po nizkih cenah; prevzema v popravilo vsa v njegov obrt spadajoča dela. (616-18)

Bilina F. & Kasch

Židovske ulice št. 1, priporočila svojo bogato zalogo vseh vrst rokovic, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od družega blaga. Kirurški obveze (le lasten izdelek), jamčeno najboljši vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira kravata, hlačnikov, glavnikov, krtač, mila in parfumov. Vse po najnižjih cenah. (569-19)

Binder Karol

stavbeno in pohišno mizarstvo s parom, Parne ulice, priporočila se čast. p. n. občinstvu in gg. stavbenim podjetnikom za obilo naročevanje vseh v njegov obrt spadajočih del, katere izvršuje po najnižji ceni. Načrte in troškovne preudarke pošilja brezplačno. (570-19)

Blumauer L.

jermenar in sedlar, Šelenburgove ulice, priporočila čast. p. n. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih konjskih oprav, sedlov in jermen po nizki ceni. Izdelovanje vsakovrstnih jermen za stroje. (571-19)

Brata Eberl

tovarna oljnatih barv, lakov in firnežev, slikarja vsakovrstnih napisov, pleskarsko podjetje za stavbe in hišno opravilo, za Františkansko cerkev št. 4. v hiši g. G. Vilharja. Velika zaloga norimberških copičev, priznana najboljša vrste, kakor tudi vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov. Nizke cene, točna in dobra izvršitev. — Posebno opozarjamo p. n. občinstvo na najine, v deželni muzeji v obrtnem oddelku razstavljene izdelke. (572-19)

Detter Fran

Stari trg št. 1 (nasproti železnemu mostu), priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih finih šivalnih strojev po nizki ceni; različne kmetijske stroje, kakor: mlatnice na vlačilo (Göppel) in na roko, slamoreznice, žito čistilne in odbiralne stroje, odtrgače za koruzo robkati, stiskalnice (preše) za vino in sadje, blagajnice, varne pred tatovi in ognjem. (62-18)

Drenik Marija

„v Zvezdi“, v hiši „Matice Slovenske“, prodaja raznovrstnega blaga za ročna dela in vezene po najnižji ceni, perilo in kravate za gospode. Izdelovanje rogovic na stroj. Predtiskarija in vezena za za perilo. Muogovrste košarice in parfumerija. (623-18)

Frisch Ivan

jermenar in sedlar, Marijin trg, priporočila svojo veliko zalogo angleške opreme za konje in kočije, sedlov za vojake in zasebne jezdece, kovčkov za potovanje iz usnja in lesa za gospode in dame itd., raznovrstna jermena za daljnogled, stroje. Velika zaloga listinj iz usnja za mali in veliki denar, za vizitnice, smodke in tobak itd. (614-18)

Kajzelj P.

Stari trg št. 13, trgovina s steklom in porcelanskim blagom. V zalogi so vedno najrazličnejše svetilke, cerkveni svečniki, podobne v okvirih itd., barveno steklo za božje brame. Prevzema v to stroko spadajoča naročila pri stavbah, katere izvršuje točno in ceno Največja izbira kuhinjskega orodja. (618-18)

Herceg Jos.

brivec, Stari trg št. 4, priporočila se častitemu p. n. občinstvu za cenjena naročila. Naročila za brižanje se vsprejemajo tudi za na dom ter se ista vestno in točno izvrše. (615-18)

Hoffmann Frid.

urar, Dunajska cesta št. 16, priporočila svojo bogato zalogo raznovrstnih srebrnih in zlatih žepnih ur, francoske in ameriške buditelje, ure z nihalom, stenske ure itd. Popravila se izvršujejo natančno pod poročstvom. (608-18)

Hoffmann N.

Mestni trg št. 12; izdelovatelj kirurških instrumentov, nožar in orožar; odlikovan z diplomami, svetinjami itd.; izdeluje po naročilu vsa v njegovo stroko spadajoča dela ter prevzema tudi popravila, nje in brušenje nožev. Prodaja na debelo in drobno. (574-19)

Jax J.

na Marije Terezije cesti, priporočila svojo veliko zalogo raznovrstnih šivalnih strojev in biciklov po nizkih tovarniških cenah. Pre zema tudi vsa v to stroko spadajoča popravila. Ceniki pošilja se na zahtevo zastoj. (611-18)

Jesenko B.

Stari trg, priporočila svojo bogato zalogo naročenih oblačil lastnega izdelka za moške in dečke po najnovejši šegi in nizki ceni; velika zaloga zimskih sukenj, srajc, jopičev, spodnjih hlač ter kravata itd. (575-19)

Kenda H.

na Mestnem trgu, priporočila krasno okičene klobuke za dame po gl. 1-80, 2-50, 3-50, 4-80, 5-50, 6-80. Ilustrovani cenik franko. Cisto svilnati foulard po 65, 80 kr., gl. 1-10, 1-30, čisto svilnati Surah vseh barv po gl. 1-10; čisto svilnati Merveilleux po gl. 1-65, 1-20; čisto svilnati žepni roboči po 38 kr.; čisto svilnati črn Diagonal in Brocat za jopiče in cele obleke po gl. 1-20, 1-65. (612-18)

Klauer J.

trgovca na Glavnem trgu („pri voglu“), priporočila veliko svojo zalogo specerijskega blaga, kakor tudi vsake vrste žganja, ruma in likerov, posebno pristni slivovec, tropinovec in brinjevec. (576-19)

Košir A.

jermenar in sedlar, Kolodvorske ulice poleg južnega kolodvora št. 24, priporočila se častitemu p. n. občinstvu za izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih del. Izdeluje jermena za stroje iz najboljšega usnja. V zalogi ima vedno vso opravilo za konje, jezdece itd., sedla od gl. 12, jezdnja opravila od gl. 28 naprej. Tudi so na razpolago kovčki in druge potne torbice za gospo in gospode po nizkih cenah. (627-18)

Ravnihar J.

Židovske ulice, priporočila veliko svojo zalogo obnavljal za gospode, gospe in otroke; dobro in trajno blago, lastni izdelki ter po nizkih cenah. Zunanja naročila izvršujejo se točno in vestno. (580-18)

Fajdiga Filip

mizar v Slonovih ulicah, priporočila svojo veliko zalogo raznega pohištva; vsprejema vsa v njegovo obrt spadajoča dela, katere izvršuje točno in ceno. (573-19)

Kunst Al.

Židovske ulice št. 4, velika zaloga obnavljal lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero. Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec uposlati. (607-18)

Podkrajšek Marija

Špitalske ulice, ima v vodni zalogi vsakovrstne suhe vence in cvetlice, šopke za cerkve, nagrobne vence in trakove, otročje oblačila, čipke, čepice, predpasnike, oprsnike in sploh lišp za šivilje in krojače. (631-18)

Lassnik Pet.

trgovca, Gledališke ulice, priporočila svojo bogato zalogo vsakovrstnih mineralnih vod in vrelcev, specerijskega in materijalnega blaga, barv, lakov, čopičev, tu- in inozemskih vin, posebno najfinjši cipro, malaga, marsala, malvasina in rusterski samotok; najboljši ruski čaj, rum, cognac, tropinovec, brinjevec, slivovec in druga najboljša žganja po nizkih cenah in točni postrežbi. (658-17)

Mikus L.

Mestni trg št. 15, priporočila veliko zalogo dežnikov in solčnikov lastnega izdelka po najnižjih cenah. Preoblekle in popravila izvršujejo se točno in ceno. (613-18)

Müller J.

fotografično-artistični zavod v Františkanskih ulicah št. 8, priporočila svoj atelier za vsa v fotografično stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobne, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povečanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejema vsa v fotografično stroko spadajoča dela po najnižji ceni. (577-19)

Nolli F. S.

stavbeni in galanterijski kleparski mojster v Ljubljani, izvršuje vsakovrstna pokrivanja streh in zvonikov z raznovrstnimi kovinami. Na izbero je bogata zaloga različne kuhinjske in hišne opreme. Posebno se priporočila za vodovodne naprave in vse v to stroko spadajoče poprave, napravo kopeljskih sob, klosetov itd. Vsa dela in dotične poprave izvršuje najceneje. Proračuni pošilja se na zahtevo brezplačno. (578-19)

Pakič M.

na raznih razstavah odlikovana, l. 1822 ustan. tvrdka v Ljubljani ima vedno največjo zalogo raznovrstne garancirane pristne žime, večinoma lastnega izdelka, morske trave (Seegrass), škafov, čebrov, brent, finih in navadnih košar, jerbasetv, sit, rešet, tičjih kletk, peharjev, strunc, slam, slam-podvežnic itd. in kupuje vsako množino verbovih šibic (protja) za pletenje, konjskih in kravjih repov, kozine itd. Izdelovatelj raznih obrazcev (Puppen-Büste) za šivilje in krojače in pletenih kovčkov za potovanje. Skatije s patent. zaporo za poštno pošiljavo itd. (629-18)

Pibrouz P.

modistinja, Mestni trg št. 3, priporočila svojo veliko zalogo Dunajskih klobukov in slamenikov za dame, trakov, peres, cvetk, modricev ter vsakovrstnih volnenih, cvrnatih in svilenih rokovic. Prevzema tudi vsa popravila ter jih izvršuje točno in ceno. (656-17)

Ranzinger R.

spediter na Dunajski cesti št. 15, prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državi in c. kr. priv. južni železnici, z zagotovilom točne in cene izvršbe. (617-18)

Ranth M.

(Viktor Ranth), Ljubljana, Marijin trg št. 1, priporočila veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtne blaga in podvleke, bombaza in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavličanje, tkanega in nogočarskega blaga, predpasnikov, životkov in rokavic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov. (659-17)

Petrin J.

mešč. stavbeno in hišno mizarstvo s stroji in parom, priporočila se p. n. občinstvu za vsakojaka pohištva dela, gg. stavbenim podjetnikom za izvršitev mizarjskih del za stavbe. V zalogi je vedno suh in dober les. Vsakojaka naročila izvršujejo se rečno in solidno ter po poštni ceni. Ceniki in troškovni preudarci zastoj in franko. (735-14)

Razinger J.

sedlar, Poljanska cesta št. 26, izdeluje natančno po naročilu kočije in druga v njegovo obrt spadajoča dela. Popravila vsprejemajo se ter izvršujejo točno in po nizki ceni. Risani vzorci pošilja se na zahtevo brezplačno. Naročila na nove kočije izvršujejo se v teku 8. tednov. (632-18)

Reich Jos.

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4, priporočila čast. občinstvu svojo dobro urejeno kemično spiralnico, v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vsprejmo se za pranje in črtnje v parbarvanje. V barvarji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (581-18)

E. Reksingerja nasledniki optični zavod, Pod Trančo št. 2 v Ljubljani, priporočila svojo bogato zalogo gledaliških gledal, daljnogledov, lovskih in potovalnih poljskih gledal, raznovrstnih očal in naočnikov. Dalje ima veliko izbero fizikalnih in matematičnih strojev: Vodne tehtnice, stavbinske mere, kompase in vse v to stroko spadajoče stvari. — Vsakovrstne poprave izvršujejo se takoj po nizkih cenah. (660-17)

Rudholzer Nik.

urar in optikar, Mestni trg št. 8, zalagatelj kontrolnih ur visoke c. kr. avstrijske in kralj. ogerske vlade, zapriseženi cenitelj v optičski stroki, priporočila svojo zalogo dobrih ur po nizkih cenah. (621-18)

Rudholzer V. vdova

trgovina ur, na voglu Židovskih ulic, priporočila svojo zalogo švicarskih, zlatih in srebrnih žepnih in stenskih ur, budilnic itd., po jako znižani ceni. Popravila se izvršujejo točno, ceno in najnatančneje. (622-18)

Slitscher Alb.

trgovca z železom in specerijskim blagom, Dunajska cesta št. 9, priporočila gospodinjstvom vsakovrstno kuhinjsko in hišno orodje; za obrtnike najboljše orodje avstrijskega in inozemskega izdelka. Fino pozlačene grobne križe, žage, pile, cveke, pipe za pivo, angleške verige, ključavnice itd. po najnižji ceni. (657-17)

Soklič J.

Pod Trančo (pri Čevljarjem mostu) priporočila svojo veliko zalogo izbornih klobukov, slamenikov in čepic, od najnovejših do najfinjših. Blago je iz prvih tovarn. V zalogi ima tudi nove sokolske čepice. (583-19)

Sprajcar Ivan

stavbeni in umetni ključar, Kolodvorske ulice 22, priporočila njegove valčaste ograde za okna in vrste, lastni izdelki, prava jeklena plehovina, s tihim zborom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni. (626-18)

Sevcik Fr.

puškar, Prešernov trg, priporočila svojo bogato zalogo raznovrst. dobrih pušk, dvocev za salone in lancasterjevih pušk, revolverjev, nabojev, streliva in orodja za lovec; lastni izdelek in po nizkih cenah. Popravila izvršujejo se točno in ceno. (582-19)

Toni Fran

vulgo Srakar, izpitani kovač, Kravja dolina št. 2, izdeluje vse v njegovo obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Dobro delo in točna postrežba; posebno se priporočila za nove konjske podkove. 633-18)

Fliegl Jakob

kleparski mojster, Križevniški trg št. 3, filijalka v Ribnici, priporočila se p. n. občinstvu in stavbenim podjetnikom za vsa kleparska dela, pokrivanje streh in zvonikov z raznovrstnimi kovinami. Točna postrežba, nizke cene. Proračuni pošilja se na zahtevo zastoj in franko. Zunanja naročila in sploh vse poprave izvršujejo se solidno in točno. (733-14)

Schmelzer B.

stolar „pred Prulami“, izdeluje najfinjši stole, klopi itd. za salone, sobe in vrte. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. Vsakovrstni obrazi ter se pošilja franko. Popravila izvršujejo se točno in vestno po naročilu. Cene jako nizke in dobro delo. (734-14)

Schaffelner K.

pilár, Florijanske ulice št. 32, priporočila svojo dobro urejeno pilárnico, v kateri izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela po nizkih cenah. Ceniki se pošilja na zahtevo zastoj. (655-17)

Uran in Večaj

Ljubljana, Gradišče, Igriške ulice št. 3, priporočila p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovi, kakor tudi štedilnikov in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (584-19)

Pilko Fr.

ključavničar, Marije Terezije cesta št. 4, prevzema vsa v njegovo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi; napravi štedilna ognjišča, ograje, stavbene okove in tudi vsa dela za stavbe itd. po zelo nizki ceni. (579-19)

Zoppitsch M.

v Kolodvorskih ulicah št. 24, priporočila veliko zalogo izvršnega piva v steklenicah prve Graške delniške družbe. Točna postrežba. (610-18)

Žitnik J.

čevljar in trgovca, Kongresni trg št. 3. Velika zaloga najfinjših obuvaj za gospode, dame in otroke; lastno izdelovanje; točna postrežba in nizke cene. Zunanja naročila izvršujejo se točno in solidno. (585-19)

Josip Rebek

ključavničar, v Ljubljani, Francovo nabrežje, izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela, umetno delane mreže in ograje, štedilna ognjišča v najnovejših oblikah, ključke iz aluminia, kateri so trikrat lažji od železnih, napeljuje hišne telefone, strelodave, preskušene z elektrometrom. V zalogi ima vsa posamezna telegrafna dela. Naročila in proračuni, kateri se na zahtevo pošilja, izvršijo se natančno in ceno. (711-15)

Naglas J. J.

tovarna pohištva, ustanovljena 1847. l. v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec). Zaloga najednostavnega in najfinjšega lesenega in oblazinjenega pohištva, zreal, strgarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna opravila, nepregorne blagajnice. (730-14)

Evgenij Betetto

tovarna za metlje, v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3, priporočila čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih metelj od najfinjših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (710-15)

Stadler Jos.

stavbeni in galanterijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalatér, Stari trg št. 15 in Čevljarske ulice št. 4, priporočila se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbna dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. — Vodovodne naprave vsake vrste prevzema ter z vso natančnostjo in poročstvom izvršuje. Troškovniki pošilja se na zahtevo zastoj. (619-18)

Uranic Andr.

ključavničar, Hilserjeve ulice št. 12, priporočila p. n. občinstvu svojo dobro urejeno ključavničarsko obrt za izdelovanje vsakovrstnih hišnih in stavbinskih del tu in na deželi. Izdeluje raznovrstna štedilna ognjišča, ograje, okove itd. Popravila izvršujejo se točno. Cene solidne in nepretrane. (736-14)

Vanino Vek.

Židovske ulice (preje zlatar Kapsch), priporočila svojo trgovino vsakovrstnih nožev in škarij iz najfinjšega angleškega jekla. Vsprejemlje tudi brušenje in čiščenje vsakovrstnih kirurških predmetov itd. (609-18)

Pielick in Brida

tovarna za metle, Gradišče št. 9, priporočila cenjenim gospodinjstvom in gg. trgovcem lastno izdelovanje vsakojakih metelj iz riža, od najfinjših do najcenejših. Delo izborno in trdno. Ceniki zastoj in franko. (732-14)

Mersol Franja

na voglu Židovskih ulic št. 2, priporočila svojo veliko zalogo vsakovrstnih ročnih del in predtiskarijo črk (monogramov), raznovrstnih drugih vzorcev za šivilje, svile, kakor oprsnikov, predpasnikov itd. po nizki ceni. Popravila se vsprejemljejo ter izvršujejo točno in dobro. (731-14)

Schäffer Albert

rokovičar in trgovca obvezil, Kongresni trg 7, priporočila svojo veliko zalogo dunajskih letnih in zimskih rokavic, oprsnikov, najfinjših kravata za gospode, zavratačkov in naročkov, francosk. mil in dišav; zaloga kirurških obvezil iz kavčuka za bolnike. (630-18)

Ign. Faschinga udove

ključavničarica v Ljubljani, Saknarske ulice št. 3, priporočila bogato zalogo štedilnih ognjišč solidnega dela po najnižjih cenah in vsprejema tudi vsakovrstna stavbna dela. Zunanja naročila izvršijo se točno. (712-15)

Levec J.

trgovina deželnih pridelkov, v Ljubljani, pri mesarskem mostu. Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Šentjanžve korenine, bele kresnice, češminova zrna, smrekovo seme, tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelke. Semo za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki itd. Blago kupuje po najvišjih cenah. (769-13)

Hartmann I. A.

v Ljubljani, Hotel Evropa. Originalno dobivališče za garantirano Cocquel-ovo gelatino za izdelovanje slanimkov in žolče, najboljše sredstvo za čiščenje in zboljševanje vina. Navod za porabo pridane se sistemu, kdor to želi, zastoj. (770-13)

Kreč Fr.

krojač, Židovske ulice št. 8, priporočila se p. n. občinstvu, uradnikom in častnikom za izdelovanje oblek in uniform po najnovejšem kroji. Mnogoletna izkušnja v izdelovanju vojaških oblek, omogoča me, da vsako delo izvršim natančno po zahtevi ter ceno in solidno. Cene nizke in točna postrežba. Uzorci pošiljam na zahtevo franko. (763-13)

Jos. Bernarda nasled.

JULIJ KLEIN

Ljubljana

Marijin trg št. 4 in Gledališke ulice št. 4

priporočila svojo veliko zalogo steklenine, porcelana in beloprtne blaga; okvirov za podobne, petrolejnih svetilk in raznih šip; stekleni aparati za kemično, fizikalno in farmaceutično uporabo so vedno v zalogi. — Velika izbira vsakovrstnih steklenic za pivo z in brez varstvene zapore; steklenice za vino in ovitnice, 3/4 litra držali in 5 ko težkih, navlašč za poštno odpravljanje napravljene za razno sočivo in sadje; nadalje raznih opletenih steklenic za vsake tekočine, steklenice za konserve s samolastno zaporo ter najboljše za vklado kuhanega sočiva in sadja.

NOVO! NOVO!

Posiljam tudi emailirana zrna za čiščenje vsakojakih steklenic. (726-12)

Mala oznanila

Druškovič Andr.
trgovina z železnino, okra-
ski, ključarski izdelki in
materijalnimi blagom.
Zaloga
vsakovrstnega hišnega in ku-
hinjskega orodja.
Popolna oprava za neveste.
Točna in cena
postrežba. (765-13)
Ljubljana, Mestni trg 9/10.

Seunig J.
zaloga usnja, Stari trg, pri-
poroča čast. p. n. občinstvu
in gospodom čevljarjem svojo
veliko zalogo najfinjšega
gornjega usnja in izvrstnih
podplatov domače strojarje.
Zaloga čevlarskega orodja
in v to stroko spadajočega
blaga. Zunanja naročila iz-
vršujejo se vestno in točno.
(867-9)

Karinger K.
trgovina pri knezu Milošu v
Ljubljani, ustanovljena leta
1837, priporoča svojo zalogo
finih galanterijskih, norim-
berskih in japonskih umet-
nih izdelkov, ženskega roč-
nega dela, čipk in raznega
blaga za čipkanje. Vsako-
vrstnega orodja, pušk, revol-
verjev in drugo. Najfinjših
dišav; orodja za pisanje, ri-
sanje, slikanje; potnih, lov-
skih in angleških rekvizitov za
ribiče itd. Vsakovrstne pred-
tiskarije za šivilje in druge.
Velika zaloga otroških igrač.
Zbirka starin. Naročila izvr-
šujejo se točno in ceno.
(761-13)

Fabian J.
trgov. c. Valvazorjev trg, pri-
poroča svojo veliko zalogo
kolonialnega, specerijskega
in materialnega blaga, finega
ruma, konjaka, likerjev. Pri-
stni brinjevec, tropinovec in
slivovec je vedno v zalogi;
raznovrstna vina: rusterski
samotok, malaga, madejra,
bordeaux itd. Prodaja na de-
belo in drobno. Zunanja na-
ročila izvršujejo se točno in
ceno. (767-13)

Nagy Štefan
prej France Terček, Ljub-
ljana, trgovina z železnino,
kuhinjskim in drugim orod-
jem, kovnim, zidarsko-klju-
čavničarskim in kovinskim
blagom je od dne 1. julija
1891 nadalje
na Valvazorjevem trgu št. 5,
v poslopji okrajnega glavar-
stva. (813-11)

Restavracija Weber, Židovske ulice št. 3, pri-
poroča se p. n. sl. občinstvu
za mnogobrojno obiskovanje. Točna postrežba,
izvrstno pivo in dobra kuhinja. Primerno nizka cena za
opoludanski obed. **J. Weber, restavratör.**

Švicarija (Pod Tivoli), restavracija I. vrste,
najlepši razgled na
Ljubljano, domača, tirolska in italijanska pristna vina,
vedno sveže pivo prvih pivovar, izvrstna kuhinja in točna
postrežba. Priporoča se sl. p. n. občinstvu in gg. potovalcem
(738-12) **H. Eder, restavratör.**

Nepremočne
vozne plahte
različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (860-51)
R. RANZINGER
speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

Kupčevalci (ne
agenti)
ki se pečajo ali pečati želé
s prodajo poljedeljskih strojev
se prosijo, da pošljejo svoje naslove
IG. HELLER-ju na Dunaji
II., Praterstrasse 78. (1056-2)

FRAN KAISER
puškar v Ljubljani
(Odlikovan v Gradcu 1890. leta, v Trstu, Gorici in
Zagrebu 1891. leta)
priporoča mnogovrstno
zalogo orožja in raz-
nih lovskih potreb-
ščin, kakor tudi pušk
lastnega izdelka
ter izvršuje vsakojaka popraviljanja točno
in po najnižjih cenah. (949-6)

Največji izbor
Najnižje cene.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.
Vizitnice
priporoča (866-9)
"Narodna Tiskarna" v Ljubljani.

Za bolne in zdrave
najboljše hranilno sredstvo, silno potrebno
za zdravje, priznано od zdravnikov kot „izvrstno“
in od mnogih bolnikov s spricali najtopleje priporo-
čeno, je (100-18)
Trnkóczy-jeva
hmeljna sladna kava
z dobrim ukusom in lepo dišavo.
Zavitok s 1/4 kg. velja 30 kr. — Jako ceno pridejo
zavitki 4 kg.
Dobiva se po poštni adresi pri **Ubaldu pl. Trn-
kóczy-ju**, lekarju v Ljubljani; na Dunaji imajo
zalogo lekarji: **Viktor pl. Trnkóczy**, V. okraj,
Hundsturmstrasse 113; **dr. Oto pl. Trnkóczy**,
III. okraj, Radetzkyplatz 17; **Julij pl. Trnkóczy**,
VIII. okraj, Josefstädtersstrasse 30; v Gradci (Štajer-
sko): **Vendelin pl. Trnkóczy**, lekar; nadalje v
vseh lekarnah, prodajalnicah dišav, kupcih itd. itd.
Prekupci imajo obilen rabat.

1000 pisemskih mark, okoli 170 vrt, 60 pf.,
100 raznih prekomorskih 2.50 M., 120
boljših evropskih 2.50 M. pri G. Zech-
meyer, Norimberk. Nakup. Zamena. (744)

Pozor!
Od dne 14. septembra t. l. nadalje in
potem vsako sredo, soboto in sploh ob smaj-
nih dneh **kupuje** podpisane
vse domače pridelke
kakor: jajca, maslo, fižol, pšenico, oves,
ajdo, orehe, ježice, kostanj, jabolka, hru-
ške, češminje, črhljovnja, male norice,
sladke koreninice, jeternik, vsej poljske
rože, suhe gobe, kimelj i. t. d.

J. Tribuč
Glince-Vič pri Ljubljani.

Naznanilo in priporočilo.
Slavnemu p. n. občinstvu usoja si podpisane
javljati, da je po dolgotrajnem praktičnem delovanju
kot urarski pomočnik **otvoril svoj**
urarski obrt
v Ljubljani
Vodnikove ulice št. 4 (pri Mesarskem mostu).
V zalogi bode imel raznovrstne zlate in sre-
brne žepne ure, stenske in ure budilnice ter
le dobro blago in po najnižjih cenah.
Poprave bode najtočneje izvrševal pod poro-
štvom in po najnižjih cenah.
Z velespoštovanjem
(1037-2) **Luka Vilhar.**

L. M. Ecker
7 Dunajska cesta, LJUBLJANA, Dunajska cesta 7
priporoča se za naročbo
vodovodnih instalacij
vsake vrste, oprav za kopeli, umivalnih miz, stra-
nišč, pisoarjev, kuhinjskih odливkov iz steklenega
loščila in fajančine, potem straniščne cevi iz uli-
tega železa in ganjice ter ima vse to v zalogi.
Prevzamam vsakovrstna
kleparska dela, stavbinska in galanterijska
ter je izvršujem solidno, takisto prevzamam tudi vse po-
prave ter je izvršujem najskrbneje. (432-22)
Zaloga hišnih in kuhinjskih potrebščin in
loščene kuhinjske posode.
Najbolja izvršitev pokrivanj iz lesnega cementa
in strešnega kléja, z mnogoletnim jamstvom.
Zaloga lesnega cementa, strešnega laka, streš-
nega kléja in strešnega papirja najboljše vrste po naj-
nižjih cenah.
Proračuni troškov, kdor je zahteva, zastoj in
frankovano.

Tinktura za želodec
katero prireja (59-8)
lekarnar **Gabrijel Piccoli**
lekarna „Pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta.
Ta tinktura za želodec je sred-
stvo, ki lahno, vender zdatno krepeča
opravi prebavnih organov in po-
spešuje odprt život. Dr. Hager,
doktor filozofije in medicine itd. itd.
v Frankobrodu n. O. in prof. Ku-
pitsch, zapriseženi sodni kemik v
Ljubljani, sta to tinkturo za želodec
kemično analizovala in soglasno
našla, da ni drastično sredstvo.
Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zaboječkih
po 12 steklenic in več. Zaboječek z 12 steklenicami
stane gld. 1.36; s 24 gld. 2.60; s 36 gld. 3.84; s 44
gld. 4.26; 55 steklenic tehta 5 kg s poštno težo in
velja gld. 5.26; 110 steklenic gld. 10.30. Poštnino
plača vedno naročnik. 1 steklenica stane 10 kr.

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.
Velika zaloga
(1024-2) **vseh**
šolskih
potrebščin
po predpisih
gospodov učiteljev in
profesorjev.

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.
Potrezna peresa, tuš, plovec,
svinčniki, varovavec za svinč-
nike, naprave za špičenje svinč-
nikov, papir za pisma, bronove
barve, bronov prašek, usnje in
jerment za knjige, karmenova
tinta, papir od lepenke, kemična
tinta, kineški tuš, kompendije,
zavitki, krivuljna črtala, trikotni,
poštevanka, gladila, barvne skri-
njice, barvni klinčki, peresnice,
držala za peresa, peresni nožki,
peresni tuli, molitveniki, zlato-
školjke in srebrškoljke, zata-
la in srebrna tinta, pisala, na-
prave za špičenje pisal, seleni
volk tekoč.

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.
Arabska guma, skledice za gumi,
tablete za gumi, herbariji, kraso-
pisne predloge, črtala od kaučuka,
gosja peresa, škripčna peresa, kreda
bela in barvasta, držala za kredo,
črtala, črtani listi, brisalne deščice,
brisalni gumi, pivnik, predloge za
slikanje, kovinska tinta, milimeterski
papir, glasbene mape, natorni gumi,
natorni papir za risanje, nigrivorin,
beležnice, beležne tablice, slikarske
ploščice, škarje za papir, lepenka,
klejne table, suhe barve, prozorno
platno, prozorni papir, čopiči, port-
feljni klinčki, preparacijski zvezki,
strgalni gumi, risalnice, risalni ogel,
risalni čavlički.

Karl Till v Ljubljani
Špitalske ulice št. 10.
Risalne šine, risala, predloge
za rondo pisavo, peresa za rondo
pisavo, škriljnatil klinčki, škriljne
ploščice, pisalne mape, pisalni
papir, pisane, šolske torbe,
sepija tuta, jeklena peresa,
predloge za pokončno pisavo,
peresa za pokončno pisavo, sin-
detilkon, bela kreda za tablo,
nožičevke, mape za pisanke,
tinte črne in barvaste, tintni
gumi, tintni črtalniki, črnilec,
tintniki, kvadratna črtala, risal-
niki, risarski bloki, risarski
papir, predloge za risanje,
orodje za risanje.

Ugodna prilika

se ponuja, da je moči dobiti za polovico vrednosti, samo 4000 gl. novo zidano hišo z jednim nadstropjem, ki je še sedem let davka prosta, z gospodarskim poslopjem, apnenico, gostilniško obrtnijo, pečnico in žično železnico (Drathseilbahn) za odpravljanje raznih materialij neposredno do kolodvora, v kraji, kjer se nahaja 6000—8000 delavcev. Hiša je posebno priporočljiva za vapnarstvo in za pekarijo; 2000 gl. lahko ostane na hiši.

Več se izve pri lastniku **A. Putrichu** v Ljubljani.

(1071—1)

Št. 5472.

Razglas.

(1059—3)

C. kr. okrajno sodišče v Mokronogu naznanja:

Na prošnjo dedičev dovoli se prostovoljna javna dražba v zapuščino **dra. Janeza Skedla, Urše in Mice Skedl** iz Št. Ruperta spadajočih zemljišč in se odredi dan **27. kimovca 1892 i. t. l. v Št. Rupertu.**

Cena bode se določila neposredno pred dražbo po cenilcu Jožetu Bercarju iz Kamnja.

Skupilo se bode mej dediče razdelilo. — Pravice zastavnih upnikov se ne bodo kratile.

Dražbeni pogoji zamorejo se upogledati v navadnih uradnih urah pri podpisnem sodišču.

C. kr. okrajno sodišče v Mokronogu

dné 20 septembra 1892.

Najboljše in najcenejše toaletno milo.

Najboljše milo za

varstvo kože

je vsled priporočila medicinskih avtoritet novo upeljano

Doeringovo milo s sovo.

To je ugodno, nevtravno in ne ponarejeno

toaletno milo prve vrste

je ugodne vonjave in eminentnega upliva na

voljnost in lepoto kože

ter naredi in vzdrži fino polt.

Ker je povsem neškodljivo in nerezko, priporočajo zdravniki **Doeringovo milo s sovo** materam za umivanje dojenčev in otrok najstopleje.

Osebe jako občutne, grapave ali trde kože, ne morejo dobiti ugodnejšega in boljšega mila, kakor je **Doeringovo izbrano toaletno milo.**

Kot znamenje za pristnost utisnjena je vsakemu komadu pristnega **Doeringovega mila** varnostna znamka, sova, odtod imenovanje **Doeringovo milo s sovo.**

■ Dobiva se po 30 kr. komad pri: ■

Avg. Auer, Ferd. Bilina & Kasch, lekar Grützel, Ant. Krisper, Ed. Mahr, Mayr-jeva lekarna „pri zlatem jelenu“, Piccoli-jeva lekarna „pri angelju“, Ubald pl. Trnkóczy lekar. — V Kranji: Rud. Starovasnik, Martin Pettan. V Varaždinu: Fran Riedl lekar. — Generalno zastopstvo za Avstro-Ogersko: **A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeck 3.**

Gričar & Mejač

preje M. Neumann.

Najstarejša in največja

konfekcijska zaloga

v Ljubljani, Slonove ulice šte. 11.

! Novo došle jesenske novosti !

v ženskih dež. plaščih, dolmanih, zgornjih suknjah, jaketih, potnih oblekah, pelerinih.

Največja izbéra

v otroških in dekliških plaščih in jaketih

po jako zmernih cenah.

Ilustrovani katalogi zastonj in franko.

Jesenske vrhne suknje, menčikovi, vremenski plašči in obleke za gospode in posebno praktične za šolske dečke

po najnižjih cenah.

(1030—4)

Opomba: Takih konfekcijskih predmetov, kakršnih nimava v zalogi, dajeva iz dobrega blaga, katerega se pri naju nahaja obilna vzgledna kolekcija, po meri in najnovejšem kroji točno in najceneje na Dunaji izdelati.

RAZPRODAJA

od M. Neumann-a prevzete

konfekcijske zaloge

po znatno znižanih cenah.

Anton Stacul

trgovina s delikatesami in vinom

Šelenburgove ulice št. 4.

Naznanjam, da so došla pristna bela in rdeča

(1067—1)

italijanska namizna vina,

kakor tudi fina desertna vina, n. pr. Marsala, Chianti, Barbara, polinoveo, Nebioto itd. vse od najzanesljivejših tvrdk, zajamčeno kot pristna naravna vina.

Ob enem priporočam bogato svojo zalogo finih in svetih delikates za jesenko in zimsko dobo: Praški in Graški prekajeni prut, raznovrstne domače in druge klobase, fine mesne in ribje konzerve, namizni desertni sir, Št. Danielski sirovi prut, pristne francoske in Kromerške gorjušice, Suchard čokolade, Van Houten Cacao, Liebigov, Kemerikov, Armourjev jušni ekstrakt, specialitete v inozemskih, nemških, italijanskih in francoskih vinih, šampanjec, likerji, cognac, rum, čaj i. t. d. po jako niskih cenah pri najpazljivejši postrežbi.

Za mnoga naročila se priporoča s spoštovanjem

Anton Stacul

sladčičar.

Prosimo, da se to izreže.

Izvrstna

PORABA MAGGIJEVE ZABELE ZA JUHE.

(Preveč škoduje ukusu.)

(785)

Za prirejanje dobrih mesnih juh prideni vsaki samo z vodo prirejeni juhi potem ko je gotova toliko čajnih žlic te zabele, kolikor je oseb. Ravno tako zadobi slab bouillon, če se mu primeša le malo kapljic, jako fin ukus.

Za vsa jedila, katerim se navadno primeša mesna juha, zadošča voda in nekoliko kapljic te zabele.

Za podaljšanje prideni k 1/4 litru navadne juhe 1/4 litra vrele vode, nekaj soli in dve čajni žlici polni zabele. Tako se dobi, ker pride na krožnik 1/4 litra, mesto jednega štirje krožniki polni slastnejše mesne juhe, ki tudi bolj izgleda ter si je moč prihraniti trostroki potrošek mesa.

Za čisto mesno juho je le treba zavreti malo obistne masti v slabo soljeni vodi, tudi se pridene lahko kaj zelenjavi, in potem, ko je skuhano, primešaj dve čajni žlici zabele vsakemu litru.

Juhe s pšeno, testenino, cmoki i. t. d., samo z nekoliko obistne masti v slabo soljeni vodi kuhane, katerim se tudi lahko pridene kaj ostale zelenjavi, n. pr. ohreeta, postanejo izredno slastne. Če se za vsako osebo pol čajne žlice te zabele primeša. Potem potresi z ribanim muškatovim orehom.

Govedina ostane sočnata in hranilna, če se meso dene v vrelo vodo in če se potem mesni juhi primeša čajna žlica te zabele.

Za bouillon z jajcem: Celo jajce ali samo rumenjak razmeša se v skledici z vrelo vodo in nekaj soli in potem prideni čajno žlico polno te zabele.

„AVSTRIJA“

vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje in rente

na Dunaju, Schottenring št. 8 v lastni hiši.

Ustanovljena meseca avgusta 1860.

Zavaruje na človeško življenje v vseh kombinacijah po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji.

Zavarovane svote se točno izplačujejo.

Pri „Avstriji“ zavarovanih je že čez 34.000 oseb za 20.501 milijonov gold. Porostveni zalič iznaša 2,918 milj. gold.

Izplačala je „Avstrija“ dozdaj že 7,444 milijonov gold.

Vsi načini zavarovanja za slučaj smrti veljavni so za one, ki spadajo še pod vojaško dolžnost tudi za slučaj smrti v vojski ali njenih posledic, ne da bi bilo treba za to kaj doplačati.

Najvažnejše kombinacije zavarovanja na življenje so:

I. Zavarovanje za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se, kadarkoli se smrt pripeti.

II. Nasprotno zavarovanje pri zakonskih.

III. Zavarovanje na doživetje in ob enem za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se zavarovancu pri poprej določeni starosti njemu samemu ali pa njegovim dedičem, kadarkoli bi zavarovane poprej umrl.

IV. Zavarovanje z dvakratnim izplačilom zavarovane svote: Prvič izplača se, kadar zavarovane določeno starost doseže njemu samemu in drugič po njegovi smrti njegovim dedičem.

V. Zavarovanje rent (penzije).

VII. Zavarovanje z izplačilom zavarovane svote o naprej določenem času.

VI. Zavarovanje na dožitje: Zavarovana svota izplača se o naprej določenem času; ako bi pa zavarovane poprej umrl, povrnejo se vplačila s 5% obrestnimi obrestmi.

VIII. Zavarovanje dote otrokom: Zavarovana svota izplača se kadar zavarovane določeno starost doseže. Ko bi plačnik poprej umrl, odpade daljino vplačevanje, in ko bi zavarovane pred določeno starostjo umrl, povrne se vplačani znesek.

Oglasila k zavarovanju sprejema ter pojasnila in tarife brezplačno daje:

Nadzorništvo „Avstrije“ v Ljubljani:

Ignacij Valentinčič.

Pisarnica: Sv. Petra cesta št. 73.

(119—9)

Anton Schuster

„Pri Tončku“

Prvi Ljubljanski

konfekcijski salon za gospé

Špitalske ulice št. 7, I. nadstropje

priporoča

za jesensko in zimsko sezono

po čudovito nizkih cenah

največjo izbero modernih in najboljših dežnih plaščev za gospe, deklice in otroke, dolmanov, jesenskih in zimskih zgornjih sukenj, vrhnih sukenj, žaketov, ovratnikov, bluzen najnovejšega kroja, kakor tudi vsake vrste konfekcijskega blaga za dame, angleške in domače modne robe za gospe, najnovejših robe za gospojinska oblačila, čivijot, flanele, kašmir, loden, pristnobarvni barhant, pliš, baržun, svilenine, blaga k pohištvu, salonskih in tekalnih preprog, zastorov, garnitur, irhastega sukna, posteljnih uložkov, gradel, oksford, šifon, julec, platnene namizne oprave, žepnih robcev in prekrasnih rut za na glavo i. t. d.

Opomba.

Konfekcijskih predmetov imam vseh od moje dobre robe, ki jo imam v zalogi, po najnovejšem kroju na Dunaji zgotovljati, vsled tega sem v položaju, da lahko mnogo ceneje prodajam od vseh mojih konkurentov ter priporočam cenjenim p. n. naročnikom, kar bo jim samim v prid, da se o tem, če bi kaj trebali, sami prepričajo. Po meri napravljeni konfekcijski predmeti se na Dunaji zgotovijo v 8. dneh ter jamčim za to, da se prav dobro pristajajo, ker sem za pomenjenje angaževal nalašč izvrstno Dunajsko krojačico.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Schuster.

(966-4)

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovar

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah.

Zaloga piva

(195-30)

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvoskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Izborno maren pivo v plombiranih steklenicah s patentovanim zamaškom dobiva se vsak dan sveže. 1/4 litra 11 kr., 1 liter 21 kr. dobiva se v trgovini s specerijskim blagom pri gospé Ivani Kos v Kolodvorskih ulicah št. 24.

Ponudimo po najnižjih cenah:

Zarezano vstricno ostrešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel) najboljše vrste.

Veliko zalogo

lončenih pečij in štedilnikov

ter vseh v to stroko spadajočih izdelkov.

Specijaliteta:

Majolika peči.

Lepenke (Dachpappe), karbolinej, roman in portlant cement, cevi iz kamenine, nasade za dimnike iz kamenine, ognju protivno opeko in plošče osamljače (Isolirplatten).

(715-14)

Dalje prevzamemo po najnižjih cenah tlakanje z asfaltom, s chammottnimi in cementnimi ploščami.

Odličnim spoštovanjem

F. P. Vidic & Co., Slonove ulice.

Gostilničarsko posestvo

na glavni cesti blizu Celja, obsegajoče hišo z jednim nadstropjem, kegljišče, vrt za sedeti in zelenjak,

je z vso hišno opravo takoj na prodaj.

Natančneje se izve pri gosp. **Ferdinandu Rakef-u** v Spodnji Hudinji, pošta Celje.

(1052-2)

(263) **FRAN CHRISTOPH-ov** (19)

svetli lak za tla

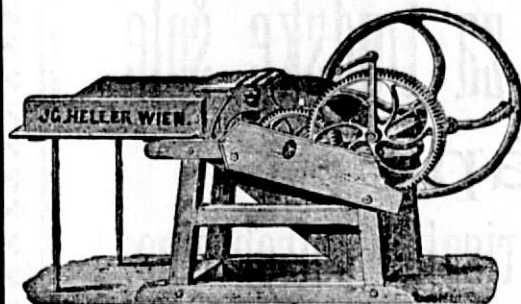
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri **IVANU LUCKMANN-U.**

FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo

mlatilnice
čistilne mline za žito
izbiralnice
rezalnice za krmo
mline za sadje
tlačilnice za sadje
tlačilnice
za grozdje in vino

kakor udi vsakovrstne druge mašine in razni stroji za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. itd. nove izvrstne konstrukcije razpošilja najceneje

(302-13)

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse 78.

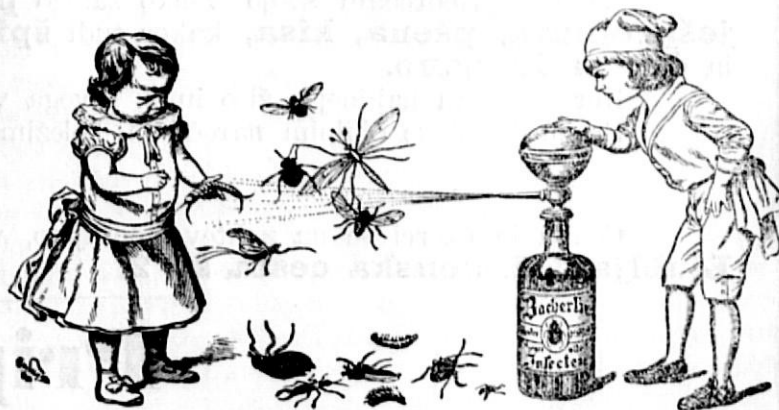
Ilustrovani katalogi in zahvalna pisma v hrvatskem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku se pošiljajo na željo zastoj in frankovano.

Stroji se dadó na poskušnjo — jamó se zanje — pogoji so ugodni.

Cene so se znova znižale!!!

Zacherlin

je najizbornejše sredstvo zoper vsakršne mrčese.

Čudovito uplivajoči Zacherlin se pozna:

1.) ker je v zapečatenih steklenicah, 2.) ker ima napis „Zacherlin“.

Cene: 15 kr., 30 kr., 50 kr., gld. 1.—.

Ljubljana: Mihael Kastner, Anton Krisper, H. L. Wencel, Peter Lassnik, Jan. Luckmann, Ivan Perdan, Jeglič & Leskovic, J. Klauer, Josip Kordin, Ivan Fabian, Karol Karinger, Ed. Mahr, Ferdinand Plautz, A. Šarabon, Viktor Schiffer, Schussnig & Weber, F. Terdina, Alojzij Lenček, M. E. Supan, J. Traun. (372-12)

Postojina: Anton Dietrich.
Škofja Loka: Hedvik Fabiani.
Borovnica: Fran Verbič.
Kočevje: Fran Krenn.
Fran Loy.
Vel. Lašče: Ivan Justin.
Krško: Rupert Engelsberger.
Anton Jugovic.
Idrija: Fran Kos.
Kranj: Fran Dolenc.
Lekarna „pri Sveti Trojici“.
Vilj. Kiler.
Karol Fabiani.
Fran Kovač.
Lož: Alojzij Gatsch.
Kostanjevica: Alojzij Gatsch.

Litija: Lebinger & Bergmann.
Mokronog: Anton Majcen.
Šbil & Petrovič.
M. Briley.
Vrhnika: Peter Hladnik.
Gor. Logatec: A. Roblek, lekar.
Radovljica: Davorin Podlesnik.
Radeče: Fran Trevčnik.
Novo mesto: Adolf Pauser.
Kamnik: Edm. Zanger.
Zagorje: Bratovska skladišnica „konsum. društva“.
Ivan Müller sen.
R. E. Mihelič.
Črnomelj: And. Lackner.
Lud. Pers.

Kakor zmeraj,
dobé se tudi letos
najlepši
in
najcenejši

otročji vozički

samo pri (397—29)
Anton Obrezi,
tapecirarji
v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.
Elegantno, fino in močno blago.

Prememba stanovanja.

Podpisana daje na znanje, da stanuje od sedaj na
Turjaškem trgu št. 8, I. nadstropje, ter se priporoča
spoštovanim damam kot samostojna, vestna in zanesljiva

babica.

Tudi vzame dame za nekaj časa v popolno
oskrbovanje. (929—12)

Z osobitim spoštovanjem

Emilija Nasko, doktorska hči, izkušena babica,
Turjaški trg št. 8, I. nadstropje.

Izurjen sollicitator išče službe. (1033—1)

Več se izve pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Oženjen hlapec

brez otrok, z dobrimi spričevali, ki je tudi popolnoma
izveden v gospodarskih poslih, se takoj vzprejme. →
Povpraša naj: **Marije Terezije cesta št. 12, I. nad-**
stropje. (1036—1)

Posestvo z velikim vrtom

v Ljubljani, jako pripravno stavišče, proda
se pod ugodnimi pogoji. — Poleg tega
prodasta se tudi

dva lepa velika travnika

v Mestnem logu. — Natančnosti poizvé se pri
upravnistvu tega lista. (1069—1)

Anton Zagorjan

prodaja

v „Slov. Matic“ hiši, na Kongresnem
trgu št. 7 v Ljubljani

učne knjige za ljudske šole

papir

vse pisalne in risalne potrebščine.

V zalogi (997—15)
ima vedno le najboljše in cenó blago.

Mnogo let znano bolesti utešujoče domače
zdravilo. (243—11)

Kwizdina protinova tekočina

Cena 1/4 steklenici 1 gld., 1/2 steklenici 60 kr. a. v.

Pristno blago se dobiva v vseh lekarnah.

FRAN I. KWIZDA

o. kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik
okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

Novo racionalno zdravljenje.

Vsem bolnim na živcih

se najtopleje priporoča 21. izdaja izšle brošure
Romana Weissmann-a

Ueber Nervenkrankheiten, Vorbeugung und Heilung.

Dobiva se zastoj (700—8)
v lekarni J. Svobode v Ljubljani.

Spričevala znanih zdravnikov.

Zahvala in priporočilo.

Uljudno naznanjam, da sem zaradi drugih večjih podjetij svojo **podružno trgovino s specerijo, žganjem in viktualijami v Ljubljani** pod trdko

J. TRAUN

svojemu bivšemu poslovođji, svaku gospodu **Ivanu Jebačinu**, z vsemi pravicami prodal. Zahvaljujem se slav-
nemu občinstvu za dosedanje zaupanje in prosim isto tudi mojemu svaku ohraniti, kateri bode trgovino pod
svojo trdko nadaljeval.

Nadalje priporočam svojo veliko zalogo **pšenične, ržene, ajdove in koruzne moke, otrobov, ješprejnčka, pšena, kisa**, kakor tudi **špirta in žganja**, vsake vrste **deželnih pridelkov**
in **drv za kurjavo**.

Ker kupujem najfinejše žito in iz prvega vira, mi je mogoče z dobrim blagom in nizko ceno postreči.
Priporočujoč se obilnim naročilom, beležim

z velespoštovanjem

J. TRAUN.

Ceniki in uzorci se na zahtevo pošiljajo, vsakovrstna naročila vzprejema tudi gospod **Ivan Jebačin v**
Ljubljani, Emonska cesta št. 2.

Priporočilo.

Oziraje se na zgornje naznanilo mojega svaka, gospoda **J. Traun-a**, jemljem si čast, slavnemu občin-
stvu naznaniti, da sem tukajšnjo njegovo trgovino že **dné 22. aprila t. l.** prevzel, katero bodem pod trdko

Ivan Jebačin

nadaljeval: Kot bivši voditelj te trgovine imajoč večletne skušnje v tej stroki mogoče mi je, da bodem z **dobrim, svežim blagom**, s **točno in reelno postrežbo** zadoščal slavnemu občinstvu in si tako pridobil in ohranil
zaupanje cenjenih naročiteljev.

Ob jednem naznanjam slavnemu občinstvu, da sem **trgovino** od gospoda

Josipa Poženu-ta

na **Cojzovi cesti št. 10** prevzel, katero sem pod svojo trdko **dné 17. t. m. otvoril.**

Pričakujem Vaše blagonaklonjenosti in beležim

z velespoštovanjem

Ivan Jebačin.